

ÚJ SZÓ

A kormány elfogadta az egészségügyi törvénytervezeteket

Ladislav Kamenický
pénzügyminiszter

(Fotók: TASR)

Kamil Šaško
egészségügyi miniszter

LAJOS P. JÁNOS

POZSONY. A kormány második kísérletre elfogadta az Orvosszakszervezettel (LOZ) kötött memorandum végrehajtásához szükséges törvénymódosításokat. A törvénytervezetet gyorsított eljárásban tárgyalják a jövő héten a parlamentben.

A kabinet egy csomagba fogta össze a Büntető törvénykönyv és több egészségügyi törvény módosítását. A Büntető törvénykönyv módosítására azért van szükség, mert a koalíció tavaly az LOZ akciójára reagálva börtönbüntetéssel fenyegette meg a munkát megtagadó orvosokat.

Emelkednek a bérek

Megszűnik a rendkívüli helyzetről szóló törvény, az LOZ-val kö-

tött megállapodásnak megfelelően emelkedik majd az orvosok bére. Törvénybe írják azt is, hogy mekkora az egészségügyi személyzet minimális száma az egyes kórházi osztályokon. Minden állami kórházban biztosított lesz a folyamatos működés.

„A költségeket teljes mértékben az egész-

„Nem, nem adok” – válaszolta a pénzügyminiszter arra a kérdésre, hogy kap-e pluszpénzt az egészségügy a törvények végrehajtására.

ségbiztosításból fedezük, az államháztartást nem terheli meg semmilyen utólagos költséggel” – jelentette ki Kamil Šaško egészségügyi miniszter.

Havonta értékelnek

Ladislav Kamenický pénzügyminiszter szerint létrejön egy tár-

caközti bizottság az egészségügyi és a pénzügyminisztérium munkatársaival, havonta értékelik majd az intézkedések hatását. Pluszpénzt nem adnak az egészségügynek. A szakmai szervezetek korábban 350-500 millió euró közé tették a törvény költségvetését. A kórházszövetség szerint csak a bér-emelés 120 millió euró pluszt igényelne a 82 regionális kórházban. Az egészségügyi minisztérium azonban csak 38,5 millió euróra teszi a törvény pénzügyi hatását. „A kormány csődöt mondott, egyik miniszter sem tudja, milyen hatásuk lesz a törvényeknek” – mondta Marián Viskupič, az SaS alelnöke.

A „Felvidék” miatt kötöttek bele Hájosba

Hájos Zoltán polgármester a közösségi oldalán számolt be róla, hogy kihallgatták a Felvidéki Vágta, valamint a Felvidéki Fesztivál rendezvények miatt. A városvezetőt az események megnevezése miatt kérték be.

DUNASZERDAHELY. A polgármester bejegyzésében arról ír, hogy csütörtökön gyanúsítottként hallgatták ki Nagyszombatban. A kihallgatását a Büntető törvénykönyv alapvető emberi és szabadságjogok elnyomását célzó mozgalom támogatásának népsze-

rűsítésére hivatkozó passzusa alapján rendelték el. „A bűncselekményt állítólag azzal követtem el, hogy a 2023. július 8-án hetedik alkalommal

megrendezett sport- és kulturális esemény Dunaszerdahelyen a Felvidéki Vágta – Žitnoostrovský galop nevet viselte. A feljelentő, a Szlovákiai Értelmiségi Szövetség szerint a Felvidék kifejezés revizionista jelzéssel bír” – írta Hájos Zoltán, aki szerint a feljelentő nem vette figyelembe, hogy a Felvidéki Vágtáról egy szlovák lovas is kvalifikálta magát az akkor még Budapesten megrende-

zett Nemzeti Vágtára az Egyesült Királyság, Franciaország, Csehország, Szlovénia, az USA, Katar és Kína lovasain kívül. A feljelentőt egyébként az augusztus 20-án tartott Felvidéki Fesztivál elnevezése is aggasztotta. „Milyen célt szolgálnak ezek a feljelentések? A szlovákiai magyarokat akarják megfélemlíteni, vagy ki akarják őket szorítani Szlovákia területéről? Mi a céljuk ezzel?” – tette fel a kérdéseket Hájos, aki szerint ezek a lépések biztosan nem járulnak hozzá a szlovákok és magyarok közötti békés együttéléshez.

Hájos Zoltán

(Somogyi Tibor felvétele)

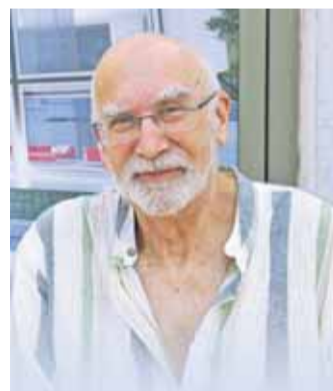
Csökkenének a lemaradást

A roma gyerekek felzárkóztatására létrehoztak egy tárcaközi munkacsoportot

2. oldal

A NAP SZÁMA

Magyarországon tavaly 7725-tel kevesebb gyermek született, mint egy évvel korábban. Ez a legalacsonyabb szám az elmúlt hetvenöt évben.

Mocskos napok után Filmhamisítók

Gárdos Péter: „Hiszek abban, hogy visszatér majd az igazi verseny”

6. oldal

IDŐJÁRÁS

Derült vagy enyhén felhős égbolt, helyenként megnövekszik a felhőzet. Reggel néhol ködképződésre számíthatunk, északon szórványosan zivatar is előfordulhat. A nappali hőmérséklet 3 és 8 fok között alakul.

(td)

(TASR-felvétel)

A kormány miniszterei megoldást akarnak kínálni azoknak a marginalizált roma közösségekben élő gyermekeknek, akiknek az életkörülményei nem felelnek meg a gyermekjogi előírásoknak

Csökkenének a roma gyerekek lemaradását

NAGY ROLAND

POZSONY. A kormány több minisztere is egyetért abban, hogy a roma gyerekek felzárkóztatása egy régóta húzódnó, megoldatlan problémának számít az országban, ezért létrehozta egy tárcaközi munkacsoportot, hogy megoldja a szegregációban élő, nehéz sorsú kisgyermek helyzetét.

A kormány több tagja is ellátogatott a héten az Eperjes megyében található Kakaslomnic (Velká Lomnica) településre, ahol a lakosság jelentős részét romák alkotják, és a községben található egy nagyobb, szegregációban élő roma közösség is. A találkozót Jozef Mikloško gyermekjogi biztos kezdeményezte, azzal a céllal, hogy a miniszterek a saját szemükkal is meggyőződjenek a helyi kisebbség helyzetéről, illetve megoldást találjanak a roma gyerekek szegregációjára, amely Szlovákiában oly régóta húzódnó. A delegáció részét képezte többek között Erik To-

más munkaügyi miniszter, Kamil Šaško egészségügyi miniszter és Richard Raši régiófejlesztésért felelős kormányfőhelyettes (mindegyikük Hlas). „Megoldást

akarunk kínálni azoknak a marginalizált roma közösségekben élő gyermekeknek, akiknek az életkörülményei nem felelnek meg a gyermekjogi előírásoknak” – fogalmazott Mikloško.

Támogatással és meleg étellel segítenének

Erik Tomáš elmondta, munkaügyi miniszterként a legtöbb, amit te-

het, hogy munkahelyeket teremtsen a roma szülőknek, hogy tisztességes megélhetést tudjanak biztosítani gyermekeiknek. „Ezen a helyen szeretném kiemelni, hogy ez igenis lehetséges. Megoldható a hosszú távú, alacsony iskolázottsággal rendelkező munkanélküliek alkalmazása. Szép példa erre a korábban Whirlpool, most már Beko névre hallgató üzem, amelyet tegnap meglátogattam, és elmondták, hogy az ezer alkalmazottjuk csaknem harmada roma állampolgár” – magyarázta a tárcavezető. Célravezetőnek tartaná, ha az első osztályba jelentkező gyermekek után

“A munkaügyi miniszter célravezetőnek tartaná, ha az első osztályba jelentkező gyermekek után fizetendő 170 eurós családi pótlékot nem a szülők, hanem inkább az iskola kapná meg.”

fizetendő családi pótlékot, melynek összege 170 euró, nem feltétlenül a szülők, hanem inkább az iskola kapná meg, ezzel biztosítva, hogy a támogatást valóban az iskolakezdéshez szükséges tanszerekre költik.

A miniszter továbbá problémásnak látja, hogy a létező állami támogatások ellenére sok iskola nem képes bebiztosítani a meleg ételt a gyermekek számára. Úgy gondolja, ha minden intézmény gondoskodna a meleg ebédéről, az erősen ösztönözné a szülőket, hogy a gyermekek valóban bejárnak az iskolába. Éppen ezért olyan munkahelyek megteremtését tűzik ki célul, amelyek külső beszállítóként országwide képesek lesznek meleg ételt tenni a gyermekek elé az iskolai étkezdékben.

A miniszter továbbá problémásnak látja, hogy a létező állami támogatások ellenére sok iskola nem képes bebiztosítani a meleg ételt a gyermekek számára. Úgy gondolja, ha minden intézmény gondoskodna a meleg ebédéről, az erősen ösztönözné a szülőket, hogy a gyermekek valóban bejárnak az iskolába. Éppen ezért olyan munkahelyek megteremtését tűzik ki célul, amelyek külső beszállítóként országwide képesek lesznek meleg ételt tenni a gyermekek elé az iskolai étkezdékben.

Kábítószer és szemetelés

Kamil Šaško szerint a roma gyerekek helyzete három szempontból jelent kihívást az egészségügyi tárca számára. Elsőként a megelőzést és a szűrővizsgálatok fontosságát emelte ki, amely a marginalizált közösségekben élők számára gyakran nehezen hozzáférhető, de a miniszter szerint mindent megtesznek azért, hogy ösztönözzék

ELTARTOTT GYERMEK

Erik Tomáš (Hlas) munkaügyi miniszter kibővítené az úgynevezett eltartott gyermek után járó támogatás igénylési lehetőségeit. Ennek összege jelenleg 24,2 euró, és csak azok a háztartások juthatnak hozzá, akiknek a gyermeke iskolaköteles korban van. A miniszter döntése értelmében viszont már az óvodába, a középiskolába, sőt, az egyetemre járó gyermek után is felvehetnék a támogatást az érintettek.

a szülőket. A következő probléma a kábítószer-fogyasztás, melynek aránya kiemelkedően magas a roma gyerekek körében. Šaško azt ígerte, februárban betérjeszteni egy javaslatot a kormány elé, amely a mentális egészség javítására irányul, és ez a témakör is a részét képezi. Végül pedig kiemelte, Richard Raši minisztériumával együttműködve 55 millió eurót különítettek el arra a célra, hogy az ország azon területeire is jusson az egészségügyi támogatásért felelős asszisztensek, ahol nehezen hozzáférhető az ellátás. Raši hangsúlyozta, a felsorolt intézkedéseket valamiből meg is kell fizetni. Erre a célra rendelkezésre áll a minisztériuma és az európai támogatások, melyekből 907 millió eurót különítenek el a gyermekek megsegítésére.

KÖTELEZŐ ÓVODA 3 ÉVES KORTÓL?

Tomáš Drucker (Hlas) oktatási miniszter szerint a roma gyerekek felzárkóztatásának problémája ott kezdődik, hogy már az elején lemaradnak. Az oktatási miniszter állítja, az óvodák befogadószáma lehetővé tenné, hogy a roma kisgyermek is járjanak, a gond inkább ott van, hogy a szülők ezt nem tartják fontosnak. Éppen ezért már egyeztetnek arról, hogy csökkentsék a kötelező óvodalátogatás korhatárát. Jelenleg a szülők azokat a gyermekeket kötelesek óvodába járatni, akik az adott évben augusztus 31-ig betöltötték az 5. életévüket. A tervek alapján ezt kezdetben négy évre, majd három évre csökkentenék.

Šutaj Eštók mégsem ment el a Bayern–Slovan meccsre

Ondrej Dostál, az SaS parlamenti képviselője szerint Matúš Šutaj Eštók (Hlas) belügyminiszter részt vett volna a Bayern München és a Slovan Bratislava szerdai BL-mérkőzésén, ha nem figyelmeztettek volna rá a médiában, hogy a tárcavezető a kormánygéppel repült Münchenbe. Így azonban féltette a reputációját. A belügyminiszter tagadja ezt.

POZSONY/MÜNCHEN. Alojz Hlina (SaS) a szerdai sajtótájékoztatóján hívta fel a figyelmet arra, hogy Matúš Šutaj Eštók Münchenbe utazik, hogy a bajor belügyminiszterrel, Joachim Herrmannal tárgyaljon. A képviselő úgy fogalmazott, az időzítés igencsak furcsa, hiszen a pozsonyi Slovan szintén szerda este mérkőzött meg a Bayern München futballcsapatával. A tárcavezetőnek nemrégiben volt egy hasonló botránya, amikor Abu-Dzabiba, az Egyesült Arab Emírségek fővárosába utazott, ahol élőben, a VIP-részlegben

tekintette meg a Forma-1 idénnyáró futamát. Az ellenzék akkor azt követelte a belügyminisztertől, tegye közzé az út-

tal és a szállással kapcsolatos számláit, de a tárcavezető azzal védekezett, hogy mindent a saját zsebéből fizetett.

A belügyminiszter a Slovan müncheni mérkőzésének napjára időzítette szolgálati útját

(FOTO: NMH)

A szerdai mérkőzéssel kapcsolatos hírekre Šutaj Eštók úgy reagált, nem megy semmilyen mérkőzésre, ő csak a bajor belügyminiszterrel tárgyal az illegális migráció témájáról. Állítólag a meccsre is meghívást kapott, de „udvariasan visszautasította azt”.

Csütörtök délután Ondrej Dostál a Facebook-oldalán megosztotta a bajor belügyminiszter hivatalos programját, melyben eredetileg az állt, hogy a két politikus együtt nézi meg a Slovan és a Bayern meccsét. Az, hogy végül Šutaj Eštók mégsem ment el a meccsre, Dostál szerint csakis annak köszönhető, hogy párttársa felhívta erre a figyelmet. „Šutaj Eštók belügyminiszter tehát a kormány különgépével repült a tegnapi labdarúgó-mérkőzésre, amelyen végül nem vett részt. Nyilvánvalóan azért, mert az – jogosan – ártott volna a hírnevének” – írta az SaS képviselője.

(t.g)

Nyitra megye
Radošický Gábort
nevezte ki
a Párkányi
Rendelőintézet
éleire

Februártól a poliklinika
újabb hat évre nyert jogot a felnőtt
készültség működtetésére

(A szerző felvételei)

Fejlődésben az új igazgatóval

BUCHLOVICS PÉTER

PÁRKÁNYI. Februártól újabb hat évre biztosítják a felnőtt készülségi ügyeletet, márciustól pedig egy újabb sebész nyit rendelőt a párkányi rendelőintézetben. Az épületet belülről teljesen felújítják, átalakítják, a gyermekkészülségi újrányításához viszont rendszerintú változtatás kell. A Nyitra megye alá tartozó intézetet egy hónapja Radošický Gábor vezeti.

Nyitra megye Radošický Gábort nevezte ki a Párkányi Rendelőintézet élére, ám ez nem okozott eget rengető változást az intézmény működésében. A pályázati-fejlesztési szakember ugyanis már több mint fél éve dolgozott ott, működött együtt az előző igazgatóval, Czékus Andrással. A fejlődés stratégiája nem változik, sőt, a legutóbbi pályázatot az előző igazgató adta be múlt év decemberében.

Belső átalakítás

„Jó, hogy az elődöm így döntött, mert az igazgatóváltással együtt járó átadás-átvétel miatt nem tudtuk volna tartani a januári beadási határidőt. Czékus Andrással jól kijöttünk, a fejlesztés irányait is hasonlóképpen látjuk. Az épület belső átalakítását és az elektromos hálózat felújítását is tartalmazó pályázatról a minisztérium legha-

marabb várhatóan tavasszal dönt” – közölte lapunkkal Radošický Gábor. A rendelőintézet belső felújításával tulajdonképpen egy regionális egészségügyi ellátóközpont jönne létre. A projekt összköltsége meghaladta a 4,5 millió eurót, a maximális uniós támogatás összege viszont 2,7 millió euró, épp ezért volt, amit kivettek a projektből. Például a radiódiagnosztikai osztály korszerűsítését és egy további új CT beszerzését – mindez egy további pályázat tárgya lesz – tudtuk meg az igazgatótól. Tervezik továbbá egy, a műtétek utáni, 20 férőhelyes utógondozó osztály létrehozását, erre még nincs pályázati kiírás, de készülnek rá. Ezen az osztályon olyan betegek tölthetnek majd 10 napot, akik lábadoznak, de otthoni körülményeik ezt nem tennék azonnal lehetővé.

Lobby az ügyeletért

Az országos orvoshiányt és a szakorvosi ellátás biztosítását firtató kérdéseinkre Radošický Gábor úgy reagált, bár a legutóbbi válság főképp a kórházakat érintette, ők is tisztában vannak a helyzet komolyságával. Épp ezért az új igazgató külön szakasszisztentst foglalkoztat az orvosi ellátás biztosítására és az orvoslétszám további bővítésére. Az asszisztens feladata a biztosítókkal kapcsolatos ügyintézés is. Márciustól egy újabb sebészt is foglalkoztatnak majd az intézményben, Varga Lóránt személyében. Februártól a poliklinika újabb hat évre nyert jogot a felnőtt

“
A felnőtt készülségi ügyelet most rossz helyen van, az épület hátsó traktusában, nehezen megközelíthető.”

készültség működtetésére. Bár a gyermekgyógyászati készülségre óriási szükség lenne Párkányban, hiszen a kórházak messze vannak, a vonzáskörzetben is egyre kevesebb a gyermekorvos, Radošický Gábor csak rendszerszintű változásban látja a megoldást. „Az ellátópontokat az egészségügyi tárca szabja meg, a hálózatot is, minisztériumi és megyeszinten kell lobbyzni és harcolni azért, hogy legyen Párkányban gyermekkészülségi ügyelet. Én maximálisan támogatom, a polgármester úr és több megyei képviselő is. Lobbyzunk ezért, nem mondtunk le erről. Ha lesz itt gyermekkészülség, azonnal pályázzunk a működtetésére” – reagált az igazgató.

Fészket helyeztek ki a vándorsólyomnak

A Szenicei járásban található jablánci kőfejtőben különleges, vándorsólyom számára készített fészket helyeztek ki. A lépés célja, hogy megóvják a sólymokat a dolomitbányászat következményeitől, és csökkentsék a bányászatot végző vállalat gazdasági veszteségeit.

JABLÁNC. A Ragadozó Madarak Védelme Polgári Társulás elnöke, Jozef Chavko elmondta, hogy tavaly a sólyom éppen a kőfejtő egyik szikláján költött, emiatt a bányászatot le kellett állítani. „Ez elég nagy gazdasági veszteségeket okozott. Próbáljuk kompromisszummal megoldani a helyzetet, ezért a fészket úgy helyeztük el, hogy a sólymok továbbra is működhessenek, amikor a bányászat folyik” – nyilatkozta. A fészkekben lyukakat fúrtak, hogy ha beleesik az eső, a víz ki tudjon folyni. A hőség elleni védelem érdekében a fészkek tetejére kavicsréteget helyeztek. Chavko szerint a sólyom kizárólag sziklákon költ, ezért a projekt teljes egészében ehhez lett igazítva. „Ezzel a módszerrel igyekszünk biztosítani a faj stabilitását” – tette hozzá.

A sólymokat más ragadozók, például az uhu is fenyegetheti, a fészkek azonban viszonylag nagyobb biztonságot nyújt számukra. A projekt a Ragadozó Madarak Védelme Polgári Társulás ornitológusainak, a JAMES hegymászószövetség hegymászói csapatának és a Danucem vállalatnak az együttműködésével valósult meg. Ők közösen gondoskodtak a fészkek szakértői kihelyezéséről a sziklafal (kőfejtő) lábánál, amely több órát vett igénybe. A vándorsólyom-populáció drámai világméretű csökkenését korábban a környezet vegyi szennyezése okozta. A tömegesen használt rovarirtók (különösen a DDT) felhalmozódtak ezeknek a ragadozó madaraknak a testében, és azt eredményezték, hogy a tojásrakás során a tojások héja megrepedt, így a sólyompárok nem tudtak fiókat nevelni.

(TASR, kzs)

A képen balról: Jozef Chavko ornitológus, valamint Luboš Homola és Vladimír Linek hegymászók a jablánci kőfejtőben, miután kihelyezték a vándorsólyom számára különlegesen elkészített fészket.

(TASR-felvétel)

Méhészek bevonásával védekeznek a lódarázs ellen

A Keleti-Kárpátok Tájvédelmi Terület (CHKO Východné Karpaty) együttműködést indít a mezőlaborci méhészekkel az ázsiai lódarázs nem őshonos fajának megjelenésével kapcsolatos problémák megoldására a járásban. A CHKO igazgatósága a honlapján tájékoztatott arról, hogy a helyi méhészeket megismertették a monitoring módszereivel és lehetőségeivel.

MEZŐLABORC. A résztvevők a gyors riasztási rendszer segítségével történő bejelentés fontosságáról is tárgyaltak, valamint a fészkek későbbi kezelésének módjairól. „Az ázsiai lódarázs komoly fenyegetést jelent a méhészek számára,

Az ázsiai lódarázs komoly fenyegetést jelent a méhészek számára

(Pixabay-felvétel)

mivel táplálékának akár 80 százalékát a méhek teszik ki, de más, fontos beporzó rovarokat is zsákmányol. Emellett veszélyt jelent az emberek egészségére is, különösen azok számára, akik allergiások a szűrő rovarokra. A mezőgazdaságban is károkat okoz, elsősorban a gyümölcsösökben és a szőlőültetvényekben” – közölte az igazgatóság. Juraj Platko, a Keleti-Kárpátok Tájvédelmi Terület igazgatója a méhészek számára bemutatta azokat az

elérhető kézikönyveket, amelyek részletes információkat tartalmaznak az ázsiai lódarázs biológiájáról, ökológiájáról és megfigyeléséről. Az ázsiai lódarázs kisebb termetű, feltűnően sárga lábai vannak, feje és tora túlnyomórészt fekete, potrohán pedig széles, narancssárga sáv húzódik. „Érdekes, hogy két fészket épít – tavasszal a telető királynő egy kisebb fészket hoz létre, majd amikor elegendő dolgozót nevel fel, egy második, sokkal nagyobb fészket is építenek, amely gyorsan növekszik. Megkülönböztető jegye, hogy a bejárata oldalt helyezkedik el” – tették hozzá, kiemelve, hogy az európai lódarázs (Vespa crabro) fészkeinek bejárata alul található.

(TASR, kzs)

Nem tréfál Trump, tényleg meg akarja venni Grönlandot

ÖSSZEFOGLALÓ

WASHINGTON/KOPPENHÁGA. Az amerikai külügyminiszter közölte, „nem tréfa” Donald Trump elnök szándéka, hogy megvegye Grönlandot. A dánok közel fele már jelentős fenyegetésnek tartja az Egyesült Államokat az országára nézve. Szijjártó Péter külügyminiszter szerint az európai politikusok nem veszik eléggé komolyan Trump grönlandi követeléseit.

Donald Trump amerikai elnök azon szándéka, hogy megvegye Grönlandot „nem tréfa” – jelentette ki Marco Rubio amerikai külügyminiszter, hozzátéve: Dánia autonóm területének megszerzése amerikai nemzeti érdek, amit meg kell oldani. Donald Trump január elején „abszolút szükségszerűségnek” nevezte, hogy a Föld legnagyobb szigete felett amerikai ellenőrzést szerezzenek. Marco Rubio úgy fogalmazott, a republikánus

amerikai elnök meg akarja vásárolni a szigetet, és azért nem zárt ki egy korábbi nyilatkozatában katonai kényszert, hogy legyen ütőkártyája a tárgyalásztárnál. „Itt nem földterület pusztá megszerzéséről van szó. Ez nemzeti érdekünkben áll és ezt meg kell oldanunk” – világított rá, mivel az Északi-sarkvidék kulcsfontosságú lesz a hajózási útvonalak szempontjából. Hozzátette, az USA-nak képesnek kell lennie ezeket megvédeni, és figyelmeztetett,

Washington riválisa, Kína szintén erősítheti ottani jelenlétét. Múte Egede grönlandi miniszterelnök többször szót emelt a térség függetlensége mellett, hangsúlyozva, hogy a sziget nem eladó.

A dánok nem adnák el

Egy, a YouGov által végzett közvélemény-kutatás szerint a dánok közel fele már jelentős fenyegetésnek tartja az Egyesült Államokat az országára nézve, és a túlnyomó többség ellenzi, hogy Grönland az Egyesült Államokhoz kerüljön – írja a Guardian. A közvélemény-kutatást azután készítették, hogy Donald Trump közölte, igényt tart a szigetre, vagyis a dán királyság részét képező autonóm

terület feletti ellenőrzés átvételét tervezi, emiatt pedig hetek óta feszültség van Dánia, Grönland és az Egyesült Államok között. A felmérést január 15. és 22. között, körülbelül ezer dán megkérdezésével végezték, az eredmények szerint pedig a válaszadók 46 százaléka „nagyon nagy fenyegetésnek” vagy „meglehetősen nagy fenyegetésnek” tartja az Egyesült Államokat Dániára nézve. Ennél jóval többen, a megkérdezettek 86 százaléka mondta, hogy Oroszországot tartja fenyegetésnek. A megkérdezettek 78 százaléka mondta, hogy ellenezné Grönland eladását az Egyesült Államoknak.

Szijjártó simán beszólt

Szijjártó Péter magyar külügyminiszter azt mondta: „Az Egyesült Államok elnökének nyilatkozataiban ebben a kérdésben nagyon komoly témát feszegető nyilatkozatok, és ehhez képest az európai politikum, az európai média az meg úgy csinál, mintha ez nem létezne.” Ehhez képest Mette Frederiksen dán miniszterelnök kedden Berlin, Brüsszel és Párizs között ingá-

zott, hogy támogatást szerezzen Trump egyre agresszívabb közelítésével szemben a terület iránt. Korábban a dán miniszterelnök egy borzalmas beszélgetést folytatott az új amerikai elnökkel, és elmondta neki, hogy a sarkvidéki sziget nem eladó. Grönland 600 éve Dánia része, de 2009-ben széles körű autonómiát kapott. Az amerikai elnök nem zárta ki a katonai vagy gazdasági lépéseket, így például a Dániát sújtó vámtarifák elrendelését sem. (MTI, 444)

Grönland 600 éve Dánia része, de 2009-ben széles körű autonómiát kapott. A dánok 78%-a ellenezné Grönland eladását.

RÖVIDEN

A francia hadsereg kivonult Csádból

N'DJAMENA. A csádi hadsereg az összes francia katonai távozásáról számolt be a közép-afrikai országból. „A francia alakulatok három csádi támaszpontját átadták a csádi nemzeti hadseregnek” – jelentette be a csádi hadsereg szóvivője, Chanane Issakha Acheikh. A közép-afrikai ország tavaly novemberben közölte, hogy felbontja a Franciaországgal kötött védelmi együttműködési szerződést. (MTI)

Minden területen élén áll a Tisza Párt

BUDAPEST. A Tisza Párt-ra a biztosan szavazó pártválasztók 42 százaléka, a biztos szavazók 33%-a, a teljes népesség 28 százaléka voksolna. Magyar Péter pártja ezzel mindhárom kategóriában vezet a Fidesz előtt, a legnagyobb mértékben (5 százalékponttal) a biztosan szavazó pártválasztók körében, ahol 37% a kormánypárt támogatottsága. A biztos szavazók esetében 30, a teljes népességet nézve 25 százalékon áll a Fidesz – derül ki a Publicus Intézet felméréséből. (Npsz)

A britek már bánják az európai uniós kilépést

LONDON. Egy friss felmérés szerint a briteknek alig 30 százaléka helyesli Nagy-Britannia kilépését az Európai Unióból (brexit), és a lakosságnak több mint fele támogatná az újbóli brit EU-csatlakozást. A YouGov kimutatása szerint a jelenlegi 18–24 éves korosztály tagjainak 75%-a minősítette rossz döntésnek a brexitet. Nagy-Britannia éppen 5 éve, 2020. január 31-én távozott az Európai Unióból. (MTI)

Újvidéken folytatódik a diákok tüntetése

BELGRÁD. Tömeges tiltakozást és Újvidék 3 hídjának lezárását tervezik ma azok a tiltakozó egyetemisták, akik csütörtökön gyalog indultak el Belgrádból a november 1-jei újvidéki vasúti pályaudvaron történt tragédia helyszínére. A Belgrádból Újvidékre gyaloglók az újvidéki állomáson szeretnének tisztelegni a 3 hónapja történt baleset áldozatainak emléke előtt. Hozzájuk csatlakoznak a szintén közel 3 hónapja tiltakozó újvidéki egyetemisták, illetve azok, akik egyetértenek követeléseikkel. (MTI)

Súlyos veszteségeket szenvedtek Kim katonái

Átfogó kibertámadást indítottak az orosz Gazprom és a Gazpromneft ellen. Több sebesültje van Odessza megyében az éjszakai orosz dróntámadásnak.

KIJEV. Négy ember megsebesült, több épület pedig károkat szenvedett Odessza megyében, és más régióból is károkat jelentettek az ukrán hatóságok a péntekre virradóra indított, kiterjedt orosz dróntámadás miatt. Az ukrán légvédelem 102 orosz drónból 59-et semmisített meg. A dróncsapások az áramellátást is megzavarták Csornomorszk városban, megrongálták a helyi kórházat, továbbá kárt okoztak egy közigazgatási épületben, egy gabonátárolóban. Az orosz csapatok tüzérségi tüzet nyitottak a Donyeck megyei Kramatorszk polgári infrastruktúrájára, 13-an sérültek meg, köztük két gyerek. Csapást mértek a volgográdi területen lévő Lukoil olajfinomítójára, a rosztovi régióban lévő novosahyinszki olajfinomító is felfüggesztette működését a berendezéseket megrongáló ukrán támadások miatt. Az ukrán katonai hírszerző ügynökség (HUR) szakértői január 29-én kibertámadást indítottak a Gazprom és a Gazpromneft ellen. Az időzítés nem volt véletlen, mivel január 29-e a 107. évfordulója az 1918-as krutyini csatának, amelyben ukránok harcoltak a terjeszkedő bolsevikokkal szemben. A HUR az ellenállásra emlékeztetve mért csapást az orosz ipar egyik legfontosabb vállalatára, amely az egyik legjövedelmezőbb ipárral, az energiahordozók kereskedelmével foglalkozik. A támadás

kritikus online rendszereket célozott meg, és ennek következtében az ügyfelek január 28. óta nem tudnak hozzáférni a számlákhoz és nem tudnak üzemanyag-fizetéseket lebonyolítani. A Gazprom szerint „átmeneti technikai probléma” lépett fel, de nem részletezték, pontosan mi lehet ez a „hiba”. Visszavonták a frontvonalról a Kurszk megyében Oroszország oldalán harcoló észak-koreai katonákat – írja amerikai és ukrán hírszerzési információkra hivatkozva a New York Times.

A döntés előzménye, hogy az észak-koreai alakulatok hatalmas veszteségeket szenvedtek az ukrán erőkkel vívott harcok során. Olekszandr Szirszkij ukrán vezérkari főnök szerint Észak-Korea 11 ezer fős műveleti csoportja gyakorlatilag feleződött 3 hónap alatt. A lap arra is kitér: az észak-koreai katonákat kemény ellenfélként jellemezték az ukrán katonák, viszont alakulataik rosszul szervezettek és nem sikerült őket megfelelően integrálni az orosz haderő struktúrájába. (MTI, Portf.)

Szumi megyeszékhelyen 9 civilt ölt meg egy becsapódó orosz drón

(TASR/AP)

Az apa férfi, az anya nő

BINDICS LÁSZLÓ

Pár éve Robert Fico még velünk, magyarokkal riogattott, amikor instabilnak érezte a hatalmát, vagy el akarta terelni egy hozzá fűződő botrányról a figyelmet – ma ugyanezt teszi a melegekkel.

Ugyanis az Orbán Viktorhoz fűződő (ál)barátsága ma már nem tenné hitelessé a szlovák választók felé a magyarokkal való riogatást, így keresnie kellett egy másik kisebbséget. És meg is találta. Van a nő és a férfi, avagy a fű zöld, az ég pedig kék. De úgy is lehetne magyarázni,

hogy: ha belerúgsz az ágy sarkába, fájdalmat fogsz érezni, és elkezdesz csúnyán beszélni. Egyértelmű, nem?

Robert Fico kommunikációja csak az ujjai közt egyre jobban elfolyó hatalmának próbálkozása, hogy a felszínen maradjon, plusz a Hlas és az SNS választóinak a Smerbe való bedarálására tett kísérlete. Az ilyen fajta politikának valójában semmi haszna, csak sima hangulateltetés, és ezt a Szlovákiában élő emberek is hamarosan meg fogják tapasztalni. Miközben a gazdaság stagnál, infláció, új adók, drágulás sújtja a háztartásokat, vállalkozásokat, a politikai és társadalmi instabilitás, illetve

feszültség pedig egyre csak nő, Fico azzal van elfoglalva, hogy a szlovák alkotmányba bebetonozza, hogy csak két nem létezik. Mintha ezt eddig bárki is megkérdőjelezte volna ebben az országban. Még csak fel sem merült – egészen Fico kijelentéséig. Így ezek az intézkedések tisztán mutatják, hogy a szlovák miniszterelnök, hasonlóan Orbán Viktorhoz, mesterségesen generált ellenségekkel próbálja fenntartani a hatalmát. A politikai stratégia pofonegyszerű: a melegek és a nemi identitás kérdésének demonizálásával, a velük való ijesztgetéssel próbálja elhitetni, hogy a nemzeti szuverenitás és a hagyományos értékek veszélyben

vannak, és meg kell védeni őket (de majd ők pontosan meg is mondják, a választó szájába adják, hogy kitől is).

Csak hogy valójában ezek az értékek soha nem voltak veszélyben. A probléma gyökere nem a társadalmi kisebbségekben, hanem a hatalmon lévők impotenciájában és cinizmusában rejlik. Ez a taktika rövid távon működhet, de hosszú távon az emberek előbb-utóbb rájönnek, hogy az „apa férfi, az anya nő” típusú kijelentések nem fogják csökkenteni az élelmiszerárakat, nem oldják meg az egészségügyi várólistákat, nem növelik az oktatás színvonalát, nem csökkentik az üzemanyag árát, nem hagyják több pénzt a zsebükben, nem szorítják vissza az inflációt, és nem stabilizálják a társadalmi és politikai helyzetet. Csak primitív gyűlöletkeltés és sima figyelemelterelés, semmi több!

A Donald Trump által szorgalmazott rakétavédelmi pajzs egy nagy múhoddal és egy űrbázisú komponenssel igen drága lenne

(Fotó: YouTube)

Idén a január 20-i beiktatásán pedig azt mondta, hogy vaskupolát ad az országnak.

Túl nagy terület

Bár Trump azt a védelmi rendszert emlegeti, ami Izraelt védi a Hamasz, Irán és a húsi lázadók rakétáitól, másban kell gondolkodnia majd Pete Hegsethnek. Az USA ugyanis 445-ször nagyobb a zsidó államnál. A Vaskupolát úgy fejlesztették, hogy valamennyi, kis hatótávolságú légi fenyegetéstől – rakéták, pilóta nélküli légi járművek – megvédje az országot. Az USA-ban ez a nagy terület miatt tulajdonképpen keresztülvihetetlen, még úgy is, ha a katonai és gazdasági szempontból értéktelen területeket kihagyják.

Csillagháború

Az elképzelés ahhoz hasonlít, amit Ronald Reagan elnök jelentett be még 1983-ban, miután arról tájékoztatták, hogy egy esetleges szovjet nukleáris rakétatámadás ellen semmit sem tudna tenni az amerikai légvédelem. A Stratégiai Védelmi Kezdeményezés, közismert nevén a csillagháború nevű terv szerint egy „pajzsot” építenek az Egyesült Államok fölé a legmodernebb lézertechnika segítségével. A kutatások és fejlesztések egészen 1993-ig tartottak, aztán Bill Clinton megszüntette ezeket, és a kisebb léptékű, regionális légvédelemre helyezte a hangsúlyt. (hvg)

FIGYELŐ

A Google Mexikó és Trump kereszttüzeiben

Claudia Sheinbaum mexikói elnök hivatalos levélben tett panaszt a Google-nél, amiért az amerikai felhasználók számára meg akarják változtatni a Mexikó-öböl nevét Amerika-öbölre – írta a Reuters. A Google hétfőn jelentette be, hogy az amerikai felhasználók számára a „Mexikó-öböl” elnevezést „Amerika-öböl”-re változtatja, amint az hivatalosan frissül az amerikai földrajzi névrendszerben. A változtatás csak az USA-ban lesz látható, míg Mexikóban marad az eredeti név. A két országon kívüli felhasználók mindkét nevet látni fogják a térképszolgáltatásban. Sheinbaum elnök a Google-nak címzett levélben leszögezte: az USA nem változtathatja meg egyoldalúan a Kubával és Mexikóval közös víztest nevét. (portfolio)

Trump csillagháborús vaskupoláról álmodozik

ÖSSZEFOGLALÓ

Donald Trump egyszerre hozná vissza Ronald Reagan csillagháborús terveit és másolná le az Egyesült Államok védelmére az izraeli Vaskupola-rendszert – derült ki abból a rendeletből, amit a héten adott ki az amerikai elnök.

Donald Trump egy olyan védelmi rendszert akar létrehozni, amivel ki-védhető minden olyan

ballisztikus, hiperszonikus, illetve cirkulórakétákkal elindított légitámadás, ami az USA területére irányul. A tervek kidolgozására 60

napot adott Pete Hegseth védelmi miniszternek.

Az elnök terve nem új keletű, már 2019-ben is, az első ciklusa alatt arról beszélt, hogy rakétavédelmi rendszert akar az USA védelmére. „Célunk egyszerű: annak biztosítása, hogy bárhol és bármikor észlelhessünk és megsemmisíthessünk minden, az Egyesült Államok ellen indított rakétát” – mondta akkor.

Hova tűnt a gyermekkor?

KÁROLY BEÁTA

Amikor olvastam, hogy mennyi mindent örökölhettek a szüleinktől. A szemünk színét, a hajunk, esetleg a bőrünk jellemzőit, emellett számos érzelmi, viselkedései és személyiségbeli vonásunkat is.

Ez utóbbiért az úgynevezett junk (hulladék) DNS szerepel, ami a DNS-állomány kb. 98 százalékát alkotja. Szóval, ha a felmenőink traumákat éltek át, úgy ennek a levét még mi is ihatjuk, akár három generációval odébb. Érdekes új kapukat nyithat meg életünk értelmezésében a tény, hogy minden mindennel összefügg. Gyermekkor – ez az a korszak, ahol minden

kezdődik, a személyiség alakul, s az értékrend lassan összeáll. Itt nem állunk meg, hisz egy életen át formálódunk, de tény, hogy nagyon sok mindent hozunk magunkkal a gyerekkorunkból. Megannyi szép emléket, csalódást, barátságot, ámulást, sikert és küzdelmet. Minden jó és kevésbé jó élmény tett azzá, akivé váltunk, s alakítottuk saját szájízünk szerint azt a bizonyos kezdőcsomagot, amit a felmenőink hagytak hátra. Mennyi az elég? Való igaz, hogy rengeteg inger ér minket az élet minden területén, köszönhetően a felgyorsult világnak és a mindenhová beforakodott technikának. Itt jön a generációk közti probléma. Egyre nehezebb megértenünk egymás értékrendjét, felfogását, szóhasználatát. Hol rontottuk el, ha egyáltalán elrontottuk? Legyünk meg-

értőek, vagy vágjuk nyakon egymást, hogy észhez térjünk? Kezdünk az őseink állította csomaggal, jön még a világ nyújtotta inger, a tapasztalatok, és a neveltetés is bekacsint valahol. Kell ezt tetőzni?

Látni az embereken a leterheltséget, túlhajszoltságot, a világ adta pörgő életmód negatív hatásait, és ez alól sajnos a gyermekek sem kivételek. Minden szülő tesz azért, hogy minél többet adjon, de vajon megéri, ha ezzel elvesz a gondtalan gyermekkor? Az iskolapadban ülve gyakran csak a szakkörökkel túlterhelt, fáradt, közömbös, idő előtt kiégett kis felnőttet látni. Mindez nagyon fontos, de mikor él úgy igazán az a gyerek? Fontos a kellő egyensúly megtalálása. Félreértés ne essék, itt senki nevelési technikáját nem akarjuk kritizálni, mert mód-

jával igenis bejárható az a bizonyos arany középut. Viszont nem árt mérlegelni, vajon megéri ilyen fiatalon ennyire nagyon leterhelni a gyereket? Még felsorolni is sok, hogy legtöbbször a gyerekek az iskola után egyből az ilyen-olyan szakkörökön, edzésen vagy különórákon kell teljesítenie, majd amikor hulla fáradtan hazaesik, még a házi feladat is várja. Emellett töltsön együtt a család minőségi időt, másnap pedig kezdődik minden előlről. Ekkor történik az, hogy az örökölt frusztrációra még rátesz a megfelelési kényszer, a stressz és minden egyéb. Itt ér véget a gyermekkor lelkiileg.

Hova tűnik így mindenki? Milyen világot nevelünk az utánunk következő generációknak? Fogalmam sincs, de talán jobb nem is belegondolni. A sikert és a vele járó hajtsással nevelgetett, megérdemelt stresszt bizony túlértékelik. Mozdítsuk ki magunkat egy pillanatra ebből a megállíthatatlan pörgésből, mert igenis megállítható, csakis rajtunk múlik!

Mocskos napok után Filmhamisítók

Gárdos Péter: „Hiszek abban, hogy visszatér majd az igazi verseny. Abba boldogan beszállnék....”

SZABÓ G. LÁSZLÓ

Gyöngyszemekkel gazdagította Gárdos Péter a magyar filmművészetet. Szamárköhögés, A hecc, A skorpió megeszi az ikreket reggelire, A porcelánbaba, Hajnali láz. Ez utóbbi könyv formájában is él. Tíz éve készült. A filmrendező azóta regényeket ír. Nem akármilyeneket.

A Hajnali láz két, koncentrációs tábor túlélő ember, Gárdos Péter szüleinek a rendkívüli szerelmi története, az élet szerelmes regénye. A világ legrangosabb könyvkiadói jelentették meg a legkülönbözőbb nyelveken. Londonban, Párizsban és Szentpéterváron irodalmi díjat nyert. A Királyi játék a polihistor Kempelen Farkas és Dragóner Arnold, a briliáns sakkozó kalandos története. A Semmelweis Ignác rövid boldogsága egy zseniális orvos életének mind a mai napig megválaszolatlan kérdéseire keresi a választ. A Hét mocskos nap három család sorsáról szól egy viharos évszázadot megidézve.

■ Épp tíz éve, hogy a Hajnali láz-at forgatta. Azóta csak ír és ír, filmen nem dolgozik, mert nincs rá lehetősége. Pedig több kész forgatókönyv fekszik a fiókjában. Hogy éli meg ezt az időszakot egy izig-vérig filmrendező? Bizakodik? Készenlétben áll?

Tanúságként érdekesek ezek az évek. Látom az utánam következő generációt, és az aztán következőt. Én legalább elmondhatom, hogy a termékeny éveimben lehetőségekhez juthattam. De egy mai ötven-hatvan éves, nem beszélve a negyvenévesekről, akik ott állnának a rajtvonalon teljes fegyverzetben, remekebbnél remekebb ötletekkel, ezzel szemben a sorsuk a meddő vágyakozás, a folyamatos elutasítás, nem beszélve az egzisztenciális ellehetetlenülésről – na, az az igazi tragédia! Én ilyenkor mindig arra jutok, hogy nincs igazán jogom panaszkodni.

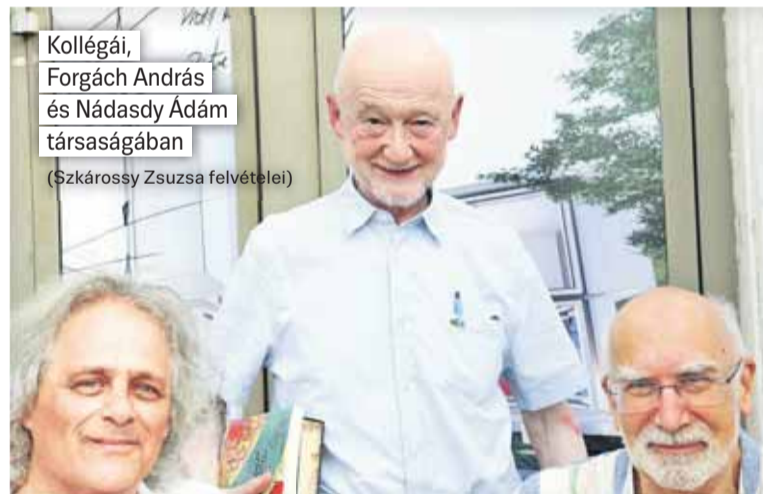
■ Amióta letette a rendezői pálcát, egyértelműen az írás vezet az életében?

Pontosítanék. Nem én tettem le, hanem letetették velem a pálcát. Ha így fogalmaznánk, azt aláírnám. Más kérdés, hogy nekem azt a pálcát nem akaródzik letenni, a tíz kihagyott év ellenére sem. Aki ugyanis ezt a bizonyos pálcát egyszer felvette, annak kutya nehéz elbúcsúznia tőle. Moldova György híres regényének címe jut eszembe: Akit a mozdony füstje megcsapott! Hát engem bizony megcsapott! Amíg levegőt veszek, addig filmrendezőnek hiszem magam, és filmet szeretnék csinálni. Most éppen olyan a csillagok állása, hogy nincs rá mód, de meggyőződés, hogy ez a korszak is véget ér egyszer. Talán nem is olyan sokára. Több forgatókönyvem áll ké-

szlenlétben az íróasztalom mélyén. Nem fog örökre egy politikai kommisszár állni a filmszakma élén. Ez egyébként tényleg abszurdum. Abszurd, hogy a Kádár-rendszer kultúrpolitikája egészségesebbnek, becsületesebbnek bizonyuljon a mostaninál. Hogy a mai rendszer kontraszelektívebb legyen az akkoriénál. Most teljesen mindegy, mivel pályázol, milyen minőségű színopszissal vagy forgatókönyvvel, az elfogadásnál megszűntek az esztétikai szempontok. Helyükbe párthűség szempontok léptek. Hiszek abban, hogy visszatér majd az igazi verseny. Abba boldogan beszállnék. Egész életemben versenyezni szerettem.

**■ Rendezői életműve így is van már. Íróként miképpen értéke-
li az irodalmi életben betöltött szerepét?**

Szerencsés vagyok, hogy történetim másféleképpen is el tudom mesélni. Ez grandiózus ajándék a sorsától. Az előbb vázolt helyzet, ez a ki-

Kollégái,
Forgách András
és Nádasdy Ádám
társaságában
(Szkározy Zsuzsa felvételei)

fordult világ szinte rákényszerített a regényírásra. Megkísértem prózai műben megírni azokat a történeteket, amelyek feszítettek. Száz év múlva majd kiderül, hogy ez milyen szinten sikerült. Egyébként nem szeretek panaszkodni. Ez a sirámnak tűnő néhány mondat, ami itt az előbb elhangzott, részemről inkább ténymegállapítás. Nincs mögötte depresszió vagy elkeseredettség. Sokkal inkább bujkál bennük düh és egy másik műfajban akkumulálódó bizonyítási vágy.

■ Ezek szerint boldog íróval beszélgetek.

Igen, ez a jelzős szerkezet közelebb van az igazsághoz.

■ Nem az első regényével vette kezébe a tollat. Forgatókönyvi-

róként is remekelni tudott. Ha ez nincs, akkor is belevágott volna a regényírásba?

Valószínűleg az évtizedekig gyakorolt forgatókönyvírás sokat segített. Az egyik szakmabeli kollégám sok-sok évvel ezelőtt megajándékozott egy pohárköszöntővel. Azt mondta: „Te vagy ebben a percben Magyarország legjobb forgatókönyvírója!” Én akkor erre a mondatra rendkívül büszke voltam. Tizenvalahány éven keresztül tanítottam a forgatókönyvírást az egyetemen. A kudarcaimon keresztül tanultam meg néhány mesterségbeli titkot, fogást, talán át is tudtam ezeket adni. Valószínűleg ha nem írtam volna az íróasztalomnak annyi meg nem valósult forgatókönyvet, akkor eszembe sem jutott volna prózáírással próbálkozni.

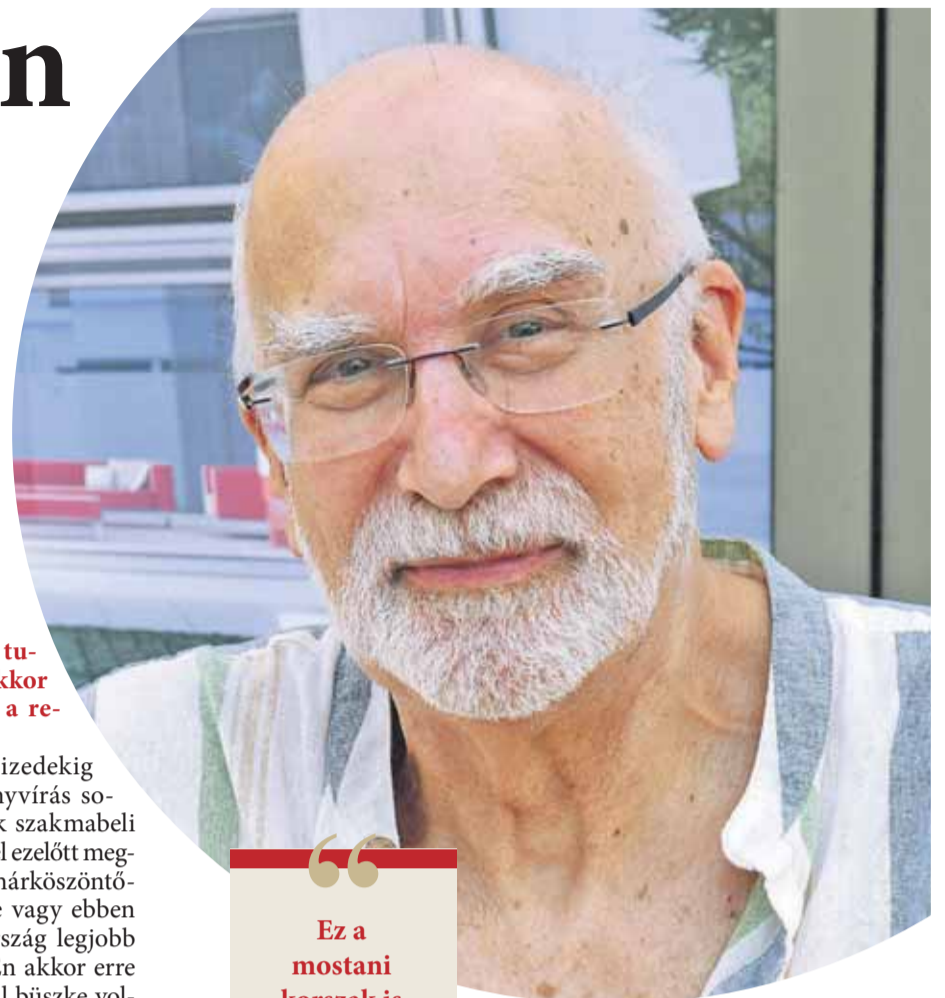
■ Nincs is már szüksége családon belüli biztatásra, támogatásra? Mert így kezdődött. A felesége támogatására.

Valóban, az ő hite erős afrodisiakum volt. És ma is ő az első olvasóm. Ha valami nem tetszik neki, az végzetesen elbizonytalanít. Szóval szükségem van a jó szóra!

■ Évekkel ezelőtt Semmelweis Ignác életének egyik fontos szelét akarta filmre vinni, de arra sem kapott pénzt. Nemrég azt mondta, eljöhet még az az idő,

MÉG VALAMI...

Tényirodalmat olvas mostanában. Móricz Zsigmond 1935-ös Naplóját dicséri. A kassai származású, Amerikában élő Edith Eva Eger A döntés című holokausztregényét is fantasztikus könyvnek tartja. Moziba ritkábban jár. Otthon néz filmeket. Nemrég a Fauda (arabul: Káosz) című nyolcrészes drámai akciósorozat volt rá nagy hatással, amely a palesztin–izraeli konfliktust dolgozza fel. A magyar filmek közül legutóbb a Magyarázat mindenre fogta meg. „Nem abban az értelemben, hogy revelatív, hanem mert okos, hiteles alkotás.”

“
Ez a
mostani
korszak is
biztosan
véget ér
egyszer.”

amikor külföldről fogják felkarolni ezt a tervét. Reménykedik még ebben?

Olyannyira, hogy az egyik legnagyobb német kiadó vásárolta meg a könyv kiadási jogait. Most tavasszal jelenik meg a regény német nyelvterületen. Ez fontos pillanat lehet. Kilép a mű a nagyvilágba. Meglátjuk, ezek után hogyan alakulnak a dolgok. Szakmabeliek láthatják meg benne a film lehetőségét. Messze nem temettem el a sanszot.

■ Filmhamisítók címmel már szerkesztői kezekben a legújabb regénye. André Gide pénzhamisítőkról írta meg legjobb regényét, a két világháború közti időszak egyik legmerészebb kísérletéről. De honnan léptek elő az ön filmhamisítói?

Miután 1971-ben végeztem a bölcsészkaron, a Magyar Filmhíradóhoz kerültem mint rendező. Alapélményem lett, és hamar megtanultam, hogy amit látsz a híradóban, annak nincs sok köze a valósághoz. Azok többnyire hamisítványok. Nekem ez akkor döbbenetes felfedezés volt. Lelkes fiatalemberként kerültem a szakmába, hittel, tele erkölcsi elvekkkel, teljesen romlatlanul. Meghökkenett, hogy mindaz, amit a körülöttem tevékenykedő elvtársak csináltak, az többnyire finom csúsztatás, rafinált csalás, de legjobb esetben is elegáns mellébe-

széd. Időbe telt, míg rájöttem, hogy aki a hírekkel, a napi tudósításokkal foglalkozik, annak meg kell tanulnia ügyeskedni. A hamisítás egy eszköz, remek eszköz a befolyásolásra. S amikor hetven fölött az ember egyszer-egyszer végiggondolja az életét, akkor felteszi magának a kérdést, hogy melyik volt a múltban az a pillanat, ami ide is szól, ami ma is aktuális, és ha elmesélem, akkor azt mondd, te jó Isten, itt semmi nem változott! És valóban ez a helyzet. Semmi nem változott. A világunkat ma is elöntik a hamisságok, a tudatos félrevezetések. Mindent fenntartással kell ma is kezelnünk.

■ Ezért írta meg ezt a könyvet? Hogy kimondja az igazat, leleplezze a szakma hamiskártyásait? Remélhetőleg néhány célba beletalál. Élvezettel írtam, talán azért is, mert vannak benne autobiografikus elemek. Azért bízom abban, hogy nem sértődnek meg túlságosan sokan. A nevekre ügyeltem...

■ Attól a naptól fogva, hogy belépett a filmszakmába, gondolatban már foglalkoztatta, hogy mindazt, amit lát és tapasztal, egyszer megírja? Netán jegyzeteket készített?

A hetvenes évek végén Kitüntetés címmel már írtam az akkori élményemből egy regényt, amit aztán a fiókba hajítottam. Igen soványka volt az akkori írói eszköztáram. De nem is próbálkoztam a megjelentetésével. Beindult a filmes pályafutásom, el is feledkeztem erről a kísérletről. Mostanában került újra a kezembe, és egyszer csak rádöbentem, eljött az idő megírni azoknak az éveknak a hiteles krónikáját.

■ Borzolni fogja vele a kedélyeket? Jó lenne. Csak annak van értelme. Nem állóvízbe dobom ezt a követ, hanem háborgó tengerbe.

A teljes interjú az ujszo.com-on olvasható.

PRESSZÓ

Az orvosok csupán pár évet adtak neki

9. oldal

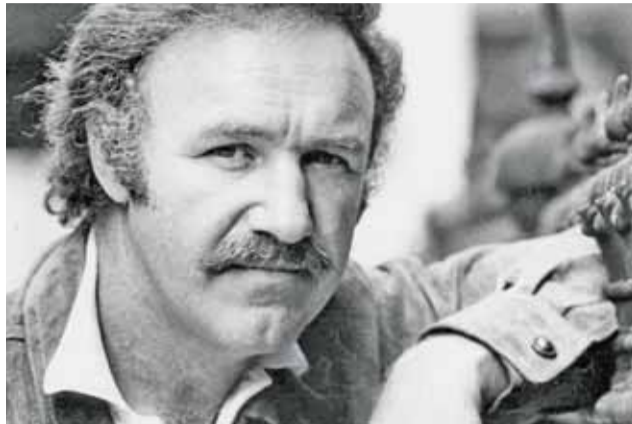
Eugene Allen Hackman a kaliforniai San Bernardinóban született. A talpra állás művészetét már tizenévesként megtanulta, mert szülei válása után, 1943-ban apja kísértélte az ajtón, és örökre hátra fordított családjának. Sokat költöztek, végül az illinois-i Danville-ben telepedtek le anyai nagyanja házában. Gyakran került összeütközésbe osztálytársaival, az iskola vezetésével, egy éjszakát még börtönben is töltött bolti lopásért. Legboldogabb óráit a moziban töltötte anyjával, aki rajongott James Cagney filmjeiért, és a fiát minden vetítésre magával vitte.

Idősebbnek hazudtamagát a koránál

Gene alig tizenhatévesen végképp otthagya az iskolát, egy gyárban kezdett dolgozni, majd kalandvágyból tengerészgyalogosnak állt, magát idősebbnek hazudva a koránál. Négy évig szolgált Japánban, de megfordult Kínában is. A hadsereg rádiójában DJ-ként szórakoztatta katonatársait, és gyakran olvasta fel a híreket. A koreai háborúban egy komoly baleset után alkalmatlanná vált az aktív szolgálatra, ezért 1952-ben leszerelték. Fél évig újságírást tanult az illinois-i egyetemen, majd New Yorkba utazott, hogy a szórakoztatóiparban próbáljon szerencsét. 1956-ban feleségül vette barátnőjét, aki arra biztatta, hogy kezdjen végre valamit az életével. Visszaköltöztek Kaliforniába, ahol a Pasadena Playhouse társulat tagja lett. Szókimondó természete miatt itt sem kedvelték, az osztályban egyetlen barátja volt, Dustin Hoffman.

Szívósan dolgozott a szerepeken

New Yorkba visszatérve Lee Strasberg legendás stúdiójában method actinget tanult, majd útja a Broadwayre vezetett. A vásznon 1961-ben debütált a Mad Dog Coll című filmben, majd olyan sorozatokban tűnt fel, mint a Naked City vagy a Route 66. 1964-ben a Lilith című romantikus filmben láthatta a közönség Warren Beatty, Jean Seberg és Peter Fonda oldalán. Három év múlva ráosztották Mr. Robinson szerepét a Diploma előtt című romantikus filmben, azonban a pró-

Január 30-án volt kilencvenöt éves Gene Hackman

95 éves Gene Hackman kétszeres Oscar-díjas amerikai színész

bák során Mike Nichols rendező elbocsátotta, mert túl fiatalnak ítélte a karakterhez. Ezt követően Beatty javaslatára megkapta a Bonnie és Clyde-ban Buck Barrow szerepét, amelyért 1967-ben

személyiségét, viselkedését. 1970-ben újabb Oscar-jelölést kapott a Sohasem énekeltem az apámnak című filmben nyújtott teljesítményéért. Az első aranyoszrocskát egy évvel később a

is gazdagodott. 1972-ben A Poszeidon-katasztrófa főszerepére kérték fel, majd Francis Ford Coppola kopogtatott az ajtaján a Magánbeszélgetés főszerepével, igaz, csak azután, hogy Marlon Brando kikoszorázta. Hackman ezek után még szívósabban dolgozott a szerepen, olyannyira, hogy a filmet színészi pályafutása csúcának tekinti.

Már nem vártak rá nagy szerepek

1977-ben A híd túl messze van című háborús filmdrámában csillantotta meg tehetségét, majd Christopher Reeve és Marlon Brando oldalán játszott a Supermanben, s további két folytatásban is Lex Luthor bőrébe bújott. 1986-ban mutatott be A legjobb dobás című filmjét, amely az Amerikai Filmintézet minden idők legjobb sportfilmjének listáján az előkelő negyedik helyen szerepel. 1988-ban a Lángoló Mississippire újabb

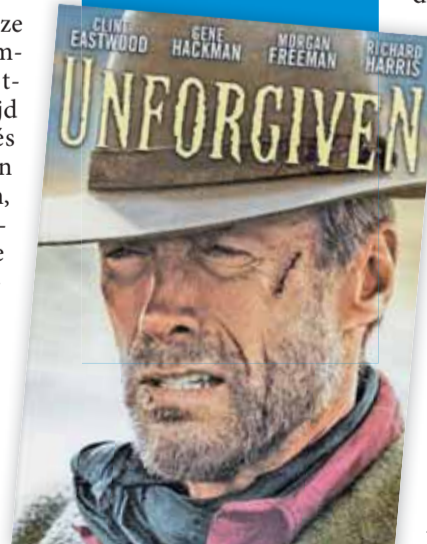

1991-ben feleségül vette Betsy Arakawa zongoraművészt, akivel Santa Fében élnek (Fotók: People, Instagram, Yahoo, Facebook, IMDb)

Oscar-díjra jelölték a legjobb férfi mellékszereplő kategóriában. A sikert követően szinte megszállottan kezdte fejleszteni színészi képességeit, végeérhetetlen sétákat tett New Yorkban, miközben tanulmányozta az emberek

legjobb férfi színész kategóriában vehette át a Francia kapcsolat című krimiért, amelyben Jimmy „Popeye” Doyle-t, a legkeményebb öklű New York-i rendőrt személyesítette meg. A szerepért többek közt Golden Globe- és BAFTA-díjjal

1992-ben átvehette második Oscar-, Golden Globe- és BAFTA-díját a Clint Eastwood rendezésében és főszereplésével készült Nincs bocsánat című westernben nyújtott alakításáért.

Oscar-jelölés lett a jutalma (a szerepért a Berlinale Ezüst Medve díjjal jutalmazták). 1992-ben pedig átvehette második Oscar-, Golden Globe- és BAFTA-díját a Clint Eastwood rendezésében és főszereplésével készült Nincs bocsánat című westernben nyújtott alakításáért. A kilencvenes években főként kasszasikerekben szerepelt, így a John Grisham regénye alapján forgatott A cég című thrillerben, a Gyorsabb a halálnál című akciófilmben, majd a Szóljatok a köpcösnek című vígjátékban, a Siralomház és A közellenség című thrillerben. A Tenenbaum, a háziatok című vígjátékért már harmadik Golden Globe-díját kapta (2002).

2003-ban régi barátjával, Dustin Hoffmannal forgatta Az ítélet eladó című thrillert, ugyanebben az évben a Golden Globe-gálán meghatódva vette át a Cecil B. DeMille-életműdíjat.

2004-ben a Larry King Show-ban jelentette be, hogy visszavonul a filmezéstől, mert – mint fogalmazott – már nem várnak rá nagy szerepek, s a szíve sem bírta a forgatásokkal járó állandó terhelést. Utolsó szerepét Az elnök emberére talál című vígjátékban játszotta.

Fikciós történelmi regényeket írt

A filmmel szakítva vadonatúj karrierbe kezdett. Daniel Lenihan víz alatti régésszel három fikciós történelmi regényt írt. 2011-ben és 2013-ban kerültek a könyvesboltok polcra első önálló írói munkái – a Payback at Morning Peak egy vadnyugati bosszútörténet, valamint a Pursuit, a középpontban egy kökemény női detektívvel. Hackman a Jacksonville Jaguars amerikaifutball-csapat lelkes rajongója, szenvedélyes autóversenyzőként korábban több versenyen is részt vett, 1983-ban például a 24 órás Daytona Endurance Race-en, és megnyerte a hírességek versenyét is a Long Beach Grand Prix-n. Szabadidejében a festészet és az írás mellett korábban a mélytengeri búvárkodásnak és a repülésnek is hódolt. Első feleségétől, akitől harminc év után vált el, három gyermeke született. 1991-ben ismét megnősült, Betsy Arakawa zongoraművészt vette feleségül, akivel Santa Fében élnek. (MTI)

Peren kívüli megállapodással zárult szerdán Harry herceg és a legnagyobb brit bulvárlap, a The Sun kiadóvállalatának évek óta tartó jogi csatározása. A cég nyilatkozatban kért elnézést és jelentős kártérítést fizet Harrynek.

David Sherborne, Henrik herceg ügyvédje
(Fotók: TASR/AP)

vékenykedő magánnyomozókat alkalmazott információgyűjtés céljából.

Az NGN külön elnézést kért azért, hogy a The Sun Harry édesanyja, az 1997-ben Párizsban, autószerencsétlenségben elhunyt Diana hercegnő magánéleti jogait is súlyos mértékben megsértette. A kiadóvállalat az összeg megnevezése nélkül közölte, hogy mindezt jelentős kártérítést fizet Harry hercegnek.

Harry jogi képviselője, David Sherborne a peren kívüli egyezség bejelentése után, a londoni felsőbbíróság épülete előtt felolvasott nyilatkozatában elmondta: az NGN száznál több magán-detektívet alkalmazott, akik legalább 16 éven keresztül, több mint 35 ezer esetben próbáltak információkhoz jutni Harry magánéleti fejleményeiről a The Sun és a News of the World számára. Az NGN az elmúlt években hozzávetőleg 1700 esetben jutott hasonló megállapodásokra a lehallgatási botrány más sértettjeivel, akiknek jogi költségekkel együtt 1 milliárd font kártérítést fizetett. Harry már korábban jelezte, hogy a keresetet néhai édesanyja nevében is indította, mivel Diana haláláért a hercegnő szó szerint élete utolsó pillanatáig hisztérikusan üldöző bulvárfotósokat és az őket alkalmazó lapokat tartja felelősnek.

Diana gépkocsiját végzetes párizsi útján, 1997 augusztusában is többtucatnyi fotós követte motorkerékpáron, és többen közülük a roncsok között haldokló hercegnőről is közeli felvételeket készítettek, miután a fotósokat lerázni próbáló gépkocsi nagy sebességgel egy aluljáró pillérének csapódott. (MTI)

Megállapodással zárult Harry herceg és a The Sun bulvárlap kiadójának jogi vitája

Harry, Sussex hercege – III. Károly király és a néhai Diana hercegnő másodszülött fia – 2019-ben nyújtott be keresetet a londoni felsőbbíróságon a News Group Newspapers (NGN) kiadóvállalat ellen, amely a The Sun és vasárnapi testvérlapja, a The Sun on Sunday mellett a The Times és a The Sunday Times című lapot is gondozza.

Feltörték a telefonos hangpostáját

Az ügy közvetlen előzményeként a múlt évtized elején minden idők legsúlyosabb nagy-britanniai

telefonlehallgatási botránya tört ki, miután kiderült, hogy: az egykori legnagyobb olvasottságú vasárnapi brit bulvárlap, a 2011-ben, éppen a botrány hatására felszámolt News of the World – a The Sun akkori vasárnapi testvérlapja – sztorivá gyúrható exkluzív értesülések reményében feltörte és lehallgatta egy elrabolt és brutálisan meggyilkolt 13 éves angol kislány, Milly Dowler mobiltelefonjának üzenetrögzítőjét, miközben az akkor már halott gyermeket a rendőrség még nagy erővel kereste. Az egyszerű-

re több szálon elindított nyomozás kiderítette, hogy a telefonlehallgatások hatszáznál több személyt érintettek, köztük a nemzetközi film- és szórakoztatóipar olyan világsztárjait, mint Hugh Grant, Brad Pitt, Angelina Jolie, Jude Law, Charlotte Church és Sienna Miller. A kiszemelt célpontok között voltak emellett az iraki és az afganisztáni hadszíntéren elesett brit katonák hozzátartozói és a brit királyi család tagjai is. Hat évvel ezelőtt Harry herceg is azon a címen nyújtott be keresetet az NGN nagy-britanniai cége ellen,

hogy a vállalat újságportfóliója, mindenekelőtt a The Sun törvénytörő módon feltörte és lehallgatta telefonos hangpostáját.

Száznál több magán-detektív

Szerdán, még a per érdemi elkezdődése előtt azonban megállapodás született Harry jogi képviselői is az NGN között. A kiadóvállalat az egyezség alapján terjedelmes közleményben kért elnézést a hercegtől, elismerve, hogy a The Sun 1996 és 2011 között súlyos mértékben megsértette Harry magánéleti jogait. A cég elismerte azt is, hogy a lap törvénytörő módon te-

Pompejiben egy fényűző magánfürdőre bukkantak a régészek, amely valószínűleg a legnagyobb ilyen jellegű felfedezés a területen.

AZ ÉVSZÁZAD FELFEDEZÉSE: pompeji luxusfürdőt találtak a régészek

Régészek egy csoportja egy fejlett fűtőrendszerrel bíró fürdőházat fedezett fel az időszámításunk szerint 79-ben elpusztult ókori római romvárosban. A komplexum valószínűleg egy gazdag előkelőé lehetett.

A komplexum forró, meleg és hideg kamrákkal, helyiségekkel rendelkezett, amelyek falait ékes festmények díszítették, az egyikben pedig helyet kapott egy nagy méretű medence is. Mint dr. Gabriel Zuchtriegel, a Pompeji Régészeti Park igazgatója mondta, az embernek könnyen az az érzése támadhat a romok közt járva, mintha a város lakói „csak percekkel ezelőtt hagyták volna el az épületeket”.

A fürdő szobáinak egyikében két emberi maradványt is találtak. Az egyik egy 35 és 50 év közötti nőé, aki ékszereket, valamint arany- és ezüstérméket szorongatott a kezében. A másik test egy fiatalabb, 20 év körüli férfi volt, akinél kulcsokat találtak. A két ember valószínűleg megpróbálta elbarikádozni magát, azonban a mindent betérítő hamu és az extrém forró vulkanikus gázok elől lehetetlen volt elbújniuk vagy elmenekülniük. A mostanra teljesen feltárt

egykori háztömb több érdekes felfedezést is tartogatott. A fürdőház mellett ugyanis egy pékséget és egy mosodát is találtak a kutatók – mint kiderült, valószínűleg az egész épületgyűttes egy ember kezében, Aulus Rustius Verus tulajdonában állhatott. (Pluska, kultura.hu)

Az orvosok csupán pár évet adtak neki. Az akciófilmek sztárja visszatért!

Dolph Lundgren, az ismert svéd filmszínész és rendező szervezetében több daganatot is találtak. Miért nem adtak neki sok esélyt az orvosok a gyógyulásra?

Karrierjét a Rocky című kultfilm indította be, amikor az egyik részben Sylvester Stallone ellen szállt ringbe. Dolph Lundgren, aki fiatalok óta küzdősportokkal foglalkozik, az akcióhősök azon generációjához tartozik, akik hihetetlen nagy izomtömeggel hívalkodtak. És talán ez állt a kellemetlen diagnózis mögött, amelyet egy évtizeddel ezelőtt közöltek vele az orvosok.

Vesedaganat

Ekkor diagnosztizáltak nála vesedaganatot. A szakemberek műtétilag eltávolították, és az akciófilmek svéd sztárja meg volt győződve arról, hogy legyőzte a rákot. Félévente járt kontrollvizsgálatra. A sikeres kezelés után a most 67 éves Dolph-nak öt évvel ezelőtt újabb rossz hírrel kellett szembesülnie, amikor az orvosok egy ellenőrzés során újabb daganatot fedeztek fel a veséje táján. A színész később bevallotta, hogy korábban súlyos reflux és gyomorégés gyötörte. A daganatok közül hatot később eltávolítottak. A problémát a máján lévő tumor jelentette. Érzéseiről és a kezeléséről először a YouTube csatornának beszélt bővebben az In Depth with Graham Bensinger című műsorban.

A betegség visszatért

A daganat túl nagy volt ahhoz, hogy műtéti úton eltávolítsák. A szakértők nem sok esélyt adtak Dolph Lundgrennek a túlélésre. Azt mondták neki, hogy két-három éve van hátra. Áttétek jelentek meg a tüdejében, a gyomrában, a gerincében és a veséjében. A sportoló újra harcolni kezdett. Kemoterápiát javasoltak neki. A szervezete azonban nem tolerálta túl jól. Mellékhatások léptek fel és sokat fogott. Dolph úgy érezte, az orvosok már lemondtak róla. Azt tanácsolták neki, tart-

son szünetet a kezelésben, és töltsön több időt a családjával. Ő azonban nem mondott le semmiről, és egy második orvosi véleményt kért. Ezt az onkológusától kapta meg, aki más kezelést állított be.

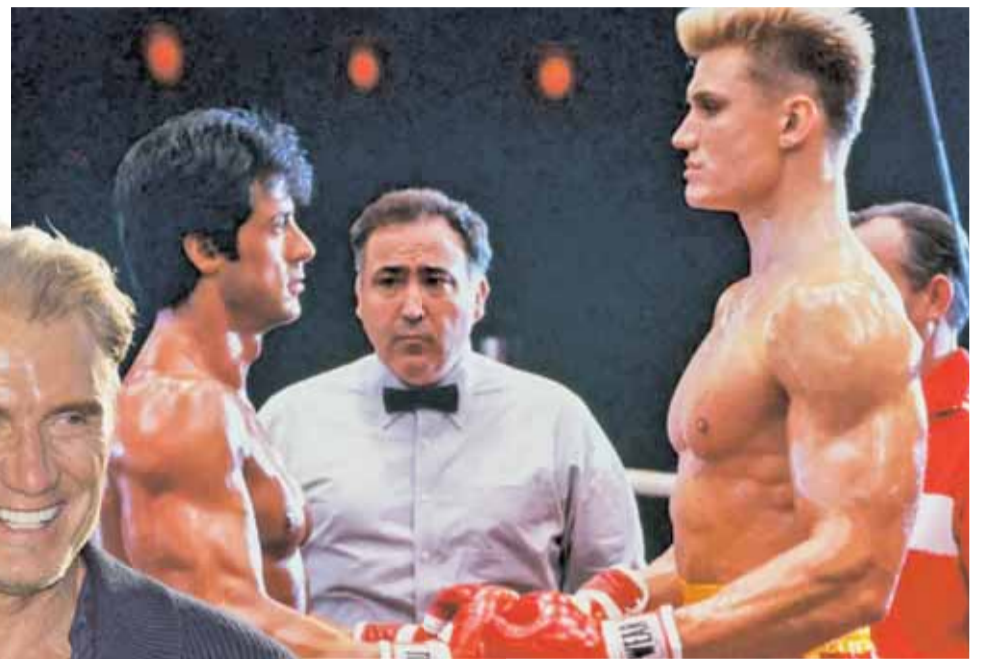
Nyitott beállítási lehetőségek

Az új kezeléssel, amely a veserákot a tüdőráknál megszokott eljárásokkal kezelte, fokozatosan sikerrel jártak, és a daganatok körülbelül 90 százalékkal zsugorodtak. De ez hosszú menet volt. Dolph

Kezelése alatt Dolph továbbra is dolgozott. 2023-ban például leforgatta az Aquaman és az elveszett királyság folytatását. A kezelés alatt menyasszonya, Emma Krokdal és egész családjá nagy támasza volt.

azonban még optimistább lett. Bár az elmúlt néhány év nehéz volt számára és a családjának is, sokat tanult belőle. „Értékelned kell, mi-

(Fotók: Profimedia, Getty Images, Shutterstock)

Dolph Lundgren tavaly év végén jelentette be, hogy ismét megnyerte a rákkal vívott nehéz csatáját

gi médiában. Egy Los Angeles-i kórházba készült éppen egy beavatkozásra, hogy eltávolítsák az utolsó daganatát. „Műtetre megyek, hogy

A szteroidok állhattak a betegség mögött?

Az idő múlásával Dolph elgondolkodott azon, hogy a betegsége mögött vajon nem a szteroidok állnak-e, amelyeket a 80-as és 90-es évek-

lyen szerencsés vagy, hogy élsz, és hálásnak kell lenned minden egyes pillanatért” – mondta egy interjúban. Ezért nem akart tovább várni, és feleségül vette 38 évvel fiatalabb barátnőjét, Emma Krokdal norvég edzőt, aki a legnehezebb pillanatokban is mellette állt. Az esküvőn jelen volt az előző házasságából származó két felnőtt lánya is.

Ismét győzött

Tavaly ősszel nagyszerű hírrel jelentkezett be a közössé-

”
Értékelned kell,
milyen szerencsés vagy,
hogy élsz,
és hálásnak kell
lenned minden
egyes pillanatért.

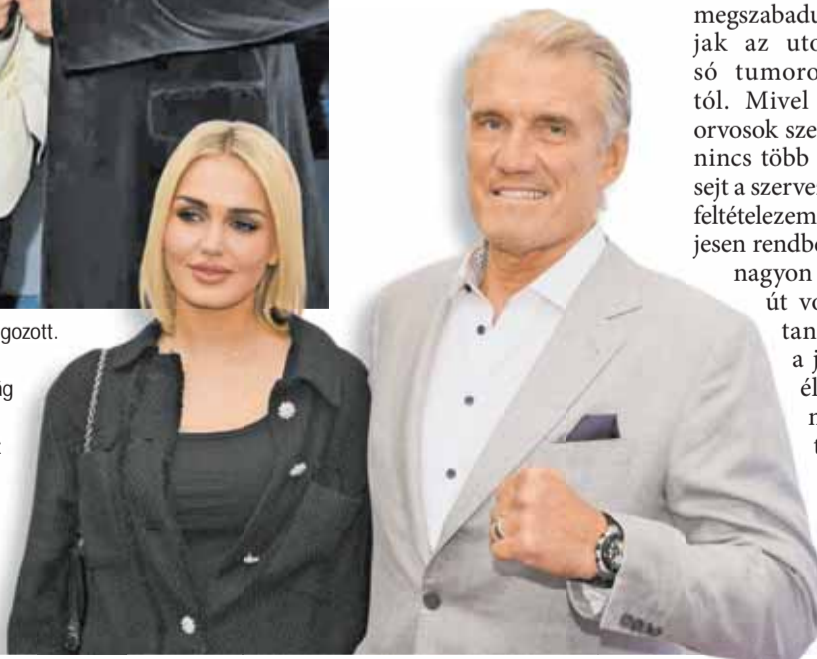
megszabaduljak az utolsó tumoroktól. Mivel az orvosok szerint nincs több rákos sejt a szervezetemben,

feltételezem, hogy utána teljesen rendben leszek. Ez egy nagyon kemény, hosszú út volt, amely megtanított arra, hogy a jelenben éljek és élvezzem az élet minden pillanatát” – mondta Lundgren.

A műtét után mindenkinek megköszönte a hatalmas támogatást.

ben körülbelül egy évtizeden keresztül hol szedett, hol nem, attól függően, hogy éppen milyen filmet forgatott. „Az ember mindig azt hiszi, hogy valahol hibázott, még akkor is, ha talán nem. Nem tudom, hogy van-e köze a rákhoz, de lehet, hogy volt valami összefüggés” – mondta az In Depth with Graham Bensinger csatornának, ahol először beszélt nyíltan az egész kezeléséről.

(zdravie.pluska.sk)

(Fotók: helsinki, Wikimedia Commons)

1969. január 30.:

Georges Pire Nobel-békedíjas szerzetes halála

A gyerekkori élmények egész életre kihatnak. Ezt példázza mai hősrünk sorsa is. Georges Charles Clement Ghislain Pire (1910–1969) már kiskorában megtapasztalta, milyen is háborús menekülni lenni. Belgium német lerohanása francia földre üldözte családját, ahol négy évet töltöttek. Mikor hazatértek, otthonukat lerombolva találták, mindent újjá kellett építeniük. A Helsinki Bizottság (HB) kalendáriumából olvashatnak egy évfordulás bejegyzést.

Georges Pire humanista középiskolába járt, majd két félévén át filozófiát tanult. 1928-ban csatlakozott a Huy melletti La Sarte kolostor domonkos szerzeteseihez, és felvet-

te a Dominique vallási nevet. Ezzel egy időben tovább tanult, és 1932 és 1936 között a római Angelicum Egyete-

men szerzett teológiai diplomát. 1934-ben szentelték pappá. 1936-ban doktorált „A sztoikus tanítások beszivárgása a 2. századi keresztény írásokba” címmel, majd egy évig társadalom- és politikatudományt tanult a belgiumi Leuven Egyetemen. 1937-től 1947-ig erkölcsfilozófiát tanított a La Sarte kolostor vallási iskolájában. 1938-ban Dominique Pire két jótékonyági egyesületet alapított, amelyek az elhagyott gyerekekkel és a veszélyeztetett helyen élő, többnyire árvákkal foglal-

kozó gyerekekkel foglalkoztak. Ezek voltak a Service d'entraide Familiale („Családsegítő Szolgálat”) és a Stations des Pleins Air de Huy, mint kültéri segélyállomások „Huy jó levegőjében”. Ez utóbbi Belgium és Franciaország bombaveszélyes területeiről fogadott gyereket, különösen a második világháború idején. A második világháborúban részt vett az

1949 elején végiglátogatta az Ausztriában létrehozott menekülttáborokat. Élményei nyomán segélyszervezetet alapított, amely igyekezett minden menekültnek anyagi és erkölcsi segítséget nyújtani, tekintet nélkül nemzetiségre vagy vallásra.

Az ötvenes évek elején Belgiumban négy otthont hozott létre idős menekülteknek, 1956 és 1962 között pedig Németországban, Ausztriában és Belgiumban hét ún. menekültfalut alapított. Kezdeményezésére kiépült az anyagi támogatók nemzetközi rendszere is, a L'Europe du Coeur.

Humanitárius tevékenységéért 1958-ban megkapta a Nobel-békedíjat. A rangos kitüntetés arra ösztönözte, hogy a menekültsegítő mozgalmat Európán kívül is kiterjessze. 1960-ban Huyben létrehozta a Mahatma Gandhi Nemzetközi Békeközpontot, a Béke Egyetemét, ahol a fiatalokat a béke elveire és gyakorlatára oktatták. Az emberek közötti jobb megértés előmozdítására World's Friendships néven, az afrikai és ázsiai menekültek segítségére pedig World Sponsorship néven alapított szervezeteket.

1960-as pakisztáni látogatása után hozta létre a Béke Szigetei szervezetet, amely a fejlődő országokban támogat hosszú távú fejlesztési projekteket, mint például az élelmiszer-termelést, egészségügyi ellátást, oktatási és szabadidős programokat.

Az első ilyen projekt 1962 és 1967 között Kelet-Pakisztánban (Bangladesben), a második pedig az indiai Kalakkad városban valósult meg 1969-től. (HB, agytoro)

1945 után a háború üldözötteinek próbált segíteni, és 1949 elején végiglátogatta az Ausztriában létrehozott menekülttáborokat. Élményei nyomán segélyszervezetet alapított, amely igyekezett minden menekültnek anyagi és erkölcsi segítséget nyújtani, tekintet nélkül nemzetiségre vagy vallásra.

ellenállásban, és többek között szövetséges pilótákat csempészett ki az országból. Néha dolgozott a titkosszolgálatnál is.

1945 után a háború üldözötteinek próbált segíteni, és

Kos (III.21.–IV.20.)
Hirtelen nagyobb pénzösszeghez jut. Nem biztos, hogy ez egy hatalmas

lottónyeremény vagy meglepetésszerű örökség lesz. Valószínűleg inkább olyasmiről van szó, amiért keményen megdolgozott, de sokkal több, mint amire számított.

Rák (VI.22.–VII.22.)
Ön kalandvágyó lélek. Ma elhatalmasodhat önben a vágy, hogy olyasmiről tegyen,

amit még soha nem tett. Talán olyan extrém ötletek foglalkoztatják, mint az ejtőernyőzés vagy a bungee jumping. Rengeteg választási lehetősége van.

Mérleg (IX.24.–X.23.)
Ma este egy társasági eseményen érdekes emberekkel kerülhet

kapcsolatba, akár távoli helyekről is. A beszélgetések egy vagy több új érdeklődési körre is rávezethetnek, amelyeket később valószínűleg folytatni akar majd.

Bak (XII.22.–I.20.)
Egy ideje nagyon vonzódik a gyógyítással kapcsolatos dolgok. Olvashat az

alternatív módszerekről a diétával, gyógynövényekkel, aromaterápiával, masszázssal vagy akupunktúrával kapcsolatban. Talán úgy dönt, hogy megtanul néhány gyakorlati módszert.

Bika (IV.21.–V.21.)
Valószínűleg tele van energiával, és a szokásos kocogáson vagy edzésen

kívül valami másra is vágyik. Egy kirándulás egy festői helyen pont megfelelő lenne. Hívja fel egy barátját, és kérdezze meg, lenne-e kedve önnel tartani.

Oroszlán (VII.23.–VIII.23.)
Ha az asztrológia tanulmányozásán gondolkodik, akkor

ez a nap a legalkalmasabb. Most gyorsabban tanul, mint máskor, úgyhogy bármi is érdekelje, ez a nap a legmegfelelőbb arra, hogy erőfeszítéseket tegyen a megismerésére.

Skorpió (X.24.–XI.22.)
Ma nagy energiákkal veti bele magát az otthona szépítésébe. Akár egy kis átalakítást tervez, vagy egyszerűen csak egy alapos takarítást, valószínűleg semmi másra nem fog koncentrálni. Az eredmények magukért fognak beszélni.

Vízöntő (I.21.–II.19.)
Lehetősége van arra, hogy ma egy kellemes napot töltsön a szerettei társaságában. Élvezze a napot! Végre megvalósulhat egy közös program is, amelyet a gyerekei már alig várnak. Este egy társasági eseményen remekül fogja érezni magát.

Ikrek (V.22.–VI.21.)
A tudatalattija ma aktív, talán régi traumákat szabadít fel a múltból.

Régmúlt idők emlékei árasztják el az elméjét. Sok közülük nem lesz kellemes. Ez mégis jó, mert elengedi a korlátokat, melyeket ezek az emlékek okoznak.

Szűz (VIII.24.–IX.23.)
A kalandvágy teljesen a hatalmába kerítette. Egy nagy utazás jár

a fejében. Néhány barátjával szívesen elutazna valamilyen egzotikus helyre. Most már csak azt kell figyelembe vennie, hogy milyenek az anyagi lehetőségei.

Nyilas (XI.23.–XII.21.)
Felejtse el a munkát, és a mai napot szentelje a pihenésnek

és a barátaival való találkozásnak. Ma végre kikapcsolódhat, rendezheti a gondolatait, és rengeteg új lehetőséget fedezhet fel. Legyen azonban óvatos az alkohollal!

Halak (II.20.–III.20.)
Ma egy nagyon jó hírnek köszönhetően valószínűleg

emelkedett hangulatban lesz. Egyáltalán nem foglalkozik a hétköznapi problémákkal. Jót fog tenni a lelkének, hogy egy időre maga mögött hagyja a gondokat.

SZALON

Bogyó Noémi tárcája
a Szalonban

13. oldal

Mindig is vonzott az elegáns stílus – válaszója érdeklődésemre mosolyogva Bernáth Tamás. – Voltak olyan előadások, amelyekben szmokingot vagy frakkot és spanyolövet viseltünk. Ficza Gizike, a varroda vezetője mindig megállapította, hogy remekül tudom viselni ezeket. Valahogy ösztönösen ráérzek, miként kell ezekben a klasszikus ruhadarabokban mozogni, leülni. A nyakkendőt és a csokornyakkendőt pedig kifejezetten szeretem. Az évek múlásával a személyiségemnek inkább ez az oldala került előtérbe. Igényesebb lettem önmagammal szemben, minden téren. Egyre jobban odafigyelek a megjelenésemre, a fizikumomra.

Kevés kollégád olyan aktív a szociális médiában és rendelkezik olyan nagy rajongótáborral, mint te. Ez minnek köszönhető?

Annak idején a gyerekeim rábeszélésére és az ő segítségével hoztam létre az első profilomat a közösségi hálón. Hamar beláttam, igazuk volt, amikor azzal érveltek, hogy haladni kell a korrallal, mert nagyon hasznosnak bizonyult. A mai napig egyfajta reklámfelületként használom, hogy népszerűsítsem a színházunk előadásait, hazai és magyarországi vendégszerepléseit, valamint azokat a rendezvényeket, fesztiválokat, falunapokat, bálakat vagy éppen önálló esteket, ahol fellépek vagy moderálok. Barátaim, ismerőseim is egyre többször kérnek meg, segítsék beharangozni az ő projektjeiket is. A pozitív visszajelzések azt mutatják, hogy az emberek igénylik az efféle tájékoztatást. Úgyanígy a reklámfilmforgatásokon készült werkfotókból is meg szoktam osztani párat, hogy mindazok, akik követnek, belelássanak kicsit a felvételek hangulatába. December elején például a Szlovák Gázművek reklámját forgattuk Pozsonyban, a behavazott Ferencesek téréren, és miután feltettem a képeket, rengeteg pozitív visszajelzés érkezett. Persze a „szakmai hírek” mellett néha felkerülnek fotók egy-egy családi kirándulásról is, hiszen az ember élete nem csupán munkából áll. Amióta a fiaim megszülettek, tudatosan törekszem arra, hogy megtaláljam az

Bernáth Tamás
(Fotó: Pálincás Eszter)

A színész legnagyobb jutalma a nézők öröme

egyensúlyt az apai és a művészi szerepeim között.

Milyen apai mintát hoztál magaddal, és mi az, amit fontosnak tartasz ebből átadni a gyerekeidnek?

Úgy az édesapámtól, mint a nevelőapámtól nagyon erős és tiszta értékrendet kaptam. Mindig arra tanítottak, hogy tartsuk tiszteltben mások érzéseit és véleményét, és igyekezzünk a legjobbat kihozni magunkból, nemcsak a munkánkban, hanem a családi életünkben is. Az egyik legfontosabb dolog, amit átadtak nekem, és ez nemcsak szavak szintjén nyilvánult meg, hanem ott volt minden cselekedetükben, az az, hogy a nőket tisztelni kell. A nevelőapám rajongásig szerette és tisztel-

te édesanyámat. Ezt a példát próbálom továbbadni a fiaimnak is.

Ma, amikor a technológiai és információs áradatban egyre többet veszít a súlyából az a normarendszer, amiben mi, az X generáció felnőtünk, komoly felelősségvállalás és kihívás is a gyerekeinknek.

Mindkét fiam születésénél ott voltam, és azóta is a legfőbb prioritás számomra, hogy minél több minőségi időt tudjak velük tölteni. Nagyon jó a kapcsolattunk, de ez nem jelenti azt, hogy mindig mindent rájuk hagyok. Ahhoz, hogy egy gyerek biztonságban érezze magát, fontos, hogy a szülők következetesek legyenek és meghúzzák a határokat, kü-

lönben könnyen az ember fejére nőnek. Ha pedig valamiben nem értünk egyet, akkor igyekezzünk megtalálni a mindenki számára elfogadható kompromisszumot. De ahogy az életben, úgy a gyerekeinkben is nagyon fontos a humor. Pár éve, miután együtt elkészítettük az ebédet, ők megebédeltek, felálltak az asztaltól és bementek a nappaliba tévét nézni. Utánuk mentem, megálltam az ajtóban és azt mondtam: Szia, Bence, ismerkedjünk meg. Én a mosogatószivacs vagyok – és odanyújtottam neki, majd Áronnak ugyanígy bemutattam a konyharuhát. Elnevezték magukat, és kimentek a konyhába rendet rakni. Azóta sincs ebből gond. Egyébként is rendes srácok. Bence, – aki remek dobos, és jól játszik gitáron is, a Selye János Gimnázium Pusztaszer nevű együttesének alapítótagja – jelenleg a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem jogi karának a hallgatója. Áron pedig az érsekújvári kereskedelmi akadémián tanul, közben pedig a Koldusopera, a Mefisztó után most a Pál utcai fiúkban játszik. Még mindig emlékszem arra a megható

gukat. Volt egy meghatározó pillanat, amikor azt gondoltad, a te helyed a színpadon van?

A színjátszás szeretetét édesanyámtól örököltém, aki a szülőfalumban, Bajtán, a Csemadok mellett egy ifjúsági színjátszó csoportot vezetett, amelyben a nővérem

Volt egy jelenet, amikor a farkasok megkérdezték: Kie ez a kölyök, Akela? Én azt válaszoltam: Az enyém! Ahogy ezt kimondtam, mindig hevesebben kezdett el verni a szívem.

Szinte a Komáromi Jókai Színház nézői előtt nőtt fel, hiszen tizenhat éves korában Az ember tragédiája Ádámjaként itt kapta első komoly szerepét Beke Sándortól. Majd egy hosszabb és rendkívül sikeres kitérő után visszatért, hogy eljátssza Baradlay Jenőt, Švejket, a Padlás Herceget, és még hosszasan sorolhatnánk az elmúlt negyed évszázad szerepeit. Mára az egykori laza stílusu Bernáth Tamás színészből elegáns színművész lett, aki többször lépett színpadra fiával, Áronnal együtt.

pillanatra, amikor 2015-ben Áronnal együtt szerepeltünk a Dzsungel könyvében. Volt egy jelenet, amikor a farkasok megkérdezték: Kie ez a kölyök, Akela? Én azt válaszoltam: Az enyém! Ahogy ezt kimondtam, mindig hevesebben kezdett el verni a szívem.

Számodra nem volt ennyire kézenfekvő a művészi pálya, hiszen szűkebb-tágabb családotban inkább a reáltudományokra épülő szakmák képviselték ma-

is játszott. Szinte mindig magukkal vittek, én meg, mint afféle kiskölyök, ott kíváncsiskodtam körülöttük, vagy leültem az öreg péterkályha mellé, és onnan lestem a történeteket. Mélyen,

nagyon mélyen belém ivódott ezeknek az estéknek a varázslatos hangulata. Miután átköltöztünk Újvárbába, ahol a mai napig lakom, Záhorszky Elemér bácsi, a Csemadok kultúrfelelőse vont be a színjátszó kör és a Zenés Színpad tevékenységébe. Mivel a családotunkban sok az építészmérnök, amikor végzős alapiskolásként el kellett dönteni, merre tovább, az ógyallai építészeti szakközépiskolába jelentkeztem. Becsülettel végig is csináltam, de közben, harmadi-

kos koromban Beke Sándor, a Komáromi Jókai Színház akkori igazgatója rám osztotta Madách Imre Az ember tragédiája című művében Ádám szerepét, és onnantól tudtam, hogy az életben nem szeretnék mást csinálni, mint „játszani”, és ezzel estéről estére örömet szerezni a közönségnek. A mai napig ez az egyik legfontosabb számomra. Persze az is jólesik, amikor cserébe látom az emberek felém áradó tiszteletét, szeretetét.

Még be sem fejezted Budapesten a Gőr Nagy Mária Színitanodát, amikor már felfigyelt rád a szakma, és jobbnál jobb szerepek találtak meg. Melyik volt az, amelyikből kezdő színészként a legtöbbet tanulhattál?

Huh, nehéz kérdés. A Hegedűs a háztetőnben, a La Mancha lovagijában, a Mária evangéliumában a szakma legjobbjaival léphettem színpadra, sokukkal a mai napig jó barátságban vagyunk. A későbbiekben lehetőségem volt játszani a budapesti Madách Színházban, a József Attila Színházban és a székesfehérvári Vörösmarty Színházban is. Ezeknek köszönhetően kaptam szerepet aztán a Drakula című megalkotásában, Kölnben.

Aztán Kiss Péntek József hazahívott Komáromba. Utólag hogy látod: jó döntés volt?

Nem szoktam a dolgokon utólag rágódni. Felesleges. Ennek már huszonhat éve. Azt vettem észre magamon, hogy évről évre egyre jobban kötődöm a színházhoz. Rengeteg jó szerepet játszhatom már el itt. Főszerepeket és kis szerepeket egyaránt. Néha egy mellékszereplő jól megírt karaktere több lehetőséget ad az embernek arra, hogy kibontakoztassa a kreativitását. Tény és való, hogy inkább táncos-komikus alkat vagyok, de szerencsére nem áll tőlem távol semmilyen műfaj. Ugyanolyan jól érzem magam egy Csehov- vagy Shakespeare-darabban. Most éppen A windsori víg nőket tartjuk műsoron, amely a székesfehérvári Vörösmarty Színházal koprodukcióban készült. A lényeg, hogy érezzük, hogy a nézők élvezik az előadást, értik a poénokat, és befogadják arra, amit mi közvetíteni szeretnénk.

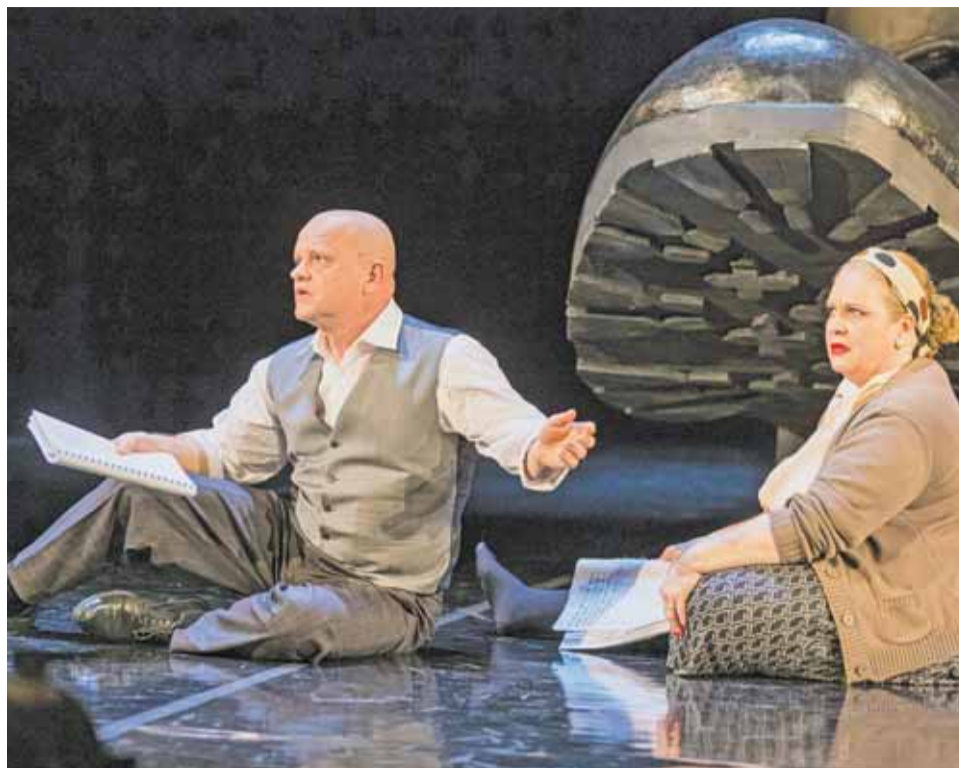
(Folytatás a következő oldalon.)

(Folytatás az előző oldalról.)

Nemrég Székesfehérváron léptünk fel a darabbal, és előadás után, míg a társulat többi tagjára vártunk a színház előtt, két tipp-topp idős hölgy odajött hozzánk, gratuláltak az előadáshoz és megkérdezték, mikor játszunk újra, mert ők még egyszer szeretnék megnézni. De az Úri murival is akármerre megyünk tájolni, hatalmas tapssal jutalmaznak minket a nézők. És ez az, amiért érdemes csinálni. A gyerekdaraboknál ezt még hatványozottabban érezzük. Nagyon szeretek gyerekeknek játszani, amióta a társulat tagja vagyok, szinte mindegyik mesedrabban szerepeltem.

A gyerekeknek nem csupán a színházban játszol, hanem a kórházakban is. Szlovákia három magyar anyanyelvű bohócdoktorának egyikeként évtizedek óta önzetlenül segítesz a kis betegek gyógyulásában. Hogy talált rád ez a feladat?

Kecskés Marika bábművész, a pozsonyi Színház és Filmművészeti Egyetem oktatója keresett meg a lehetőséggel. Bár a felvételi rendkívül komoly volt, azonnal igent mondtam. A tizenhat jelentkezőből végül hatan kerülhettünk be, így válhattam a szlovákiai Piros Orr Polgári Társulás tagjává. Több komoly képzésen vettünk részt, de azóta is

A Mefisztóban, Molnár Xéniával

(Fotó: Dömötör Ede/Komáromi Jókai Színház)

rendszeresen járunk workshopokra, amelyeken igyekeznek bennünket szakmailag minél több szempontból felkészíteni. Arra azonban, ami a kórházi ágyak mellett vár ránk, elméletben nem lehetett felkészülni. Éppen ezért mindig kettőssel megyünk „vizitálni”. Az első időszak különösen nehéz volt lelkileg, de akkor is és most is úgy gondolom, ez egy rendkívül fontos küldetés. Komárom, Érsekújvár, Dunaszerdahely, Pozsony, Nyitra, Galánta kórházainak gyermek-, sebészeti, szemészeti, onkológiai és pszichiátriai fekvő-

betegosztályára igyekszünk bevinni némi derűt. A gyerekeknek, főleg azoknak, akik hosszabb időt töltenek kórházi közegben, igazi ajándék, amikor betoppannak a bohócdoktorok. A magyar anyanyelvű kis betegeknek pedig a szlovák nyelvi környezetben dupla öröm. Volt egy magyarországi kislány, aki a Csallóközben élő nagymamájánál volt látogatásban, amikor megbetegedett, és bekerült az egyik pozsonyi kórházba. Elmondhatatlan, ahogy felcsillant a szeme, amikor meghallotta, hogy az anyanyelvén beszélünk.

Ez a tevékenység roppant megterhelő lehet érzelmi-leg. Hogy kezeled?

Hosszú időbe telt, míg megtanultam bizonyos fokú érzelmi távolságtartást. Ami a mai napig nagyon rossz hat rám, az a gyerekepszichológia. Egyre több és több kiskorú szorul valamilyen családi bántalmazás, szexuális zaklatás, függőség, cyberbullying miatt kezelésre. Az átlagember nem is gondolná, hogy némi gyereknek milyen traumákkal kell a későbbiekben együtt élnie. Velük szemben körültekintőbb-

nek, óvatosabbnak kell lennünk, mert többször megesett, hogy agresszív reakciót váltott ki náluk a megjelenésünk. Ilyenkor a legfőbb szabály, hogy mindenképpen el kell kerülni a konfliktust. A váratlan helyzetekre azonban felkészítenek minket a tanfolyamokon. Egyébként Dr. Spenót szerepe sokat formált rajtam is, mert általa tanultam meg, hogy mennyire igaz a közhelynek tűnő mondás: a legfontosabb az egészség.

Ha nem a színpadon állsz, akkor szinte folyamatosan úton vagy. Nem szoktad sajnálni a kárba vesztett időt?

Nem, mert igyekszem kihasználni. Persze nem mindig lehet, mert néha, egy-egy kórházi látogatás után arra kell az idő, hogy „levetközzem” Dr. Spenót szerepét, de általában vagy az aktuális színházi szerepemen agyalok, vagy próbálok valamelyik önálló produkcióra és énekelek. Megbecsülöm az időt, mert nagyon kevés a szabadidőm. Nagyon szeretek olvasni, mostanában egyre jobban érdekel a pszichológia. Karácsonyra megkaptam Bibók Bea két legutóbbi megjelent könyvét, de sokkal lassabban haladok velük, mint szeretném. Viszont nagyon örülök, hogy végre sikerült összeraknom egy könyvespolcot, így némileg rendezettebb lett a könyvtáram. Színésznek lenni létforma.

Délelőtt próba, este fellépés, közben ezer más elfoglaltság, amitől töredezetté válik a nap. Jó lenne, ha több időm lenne a barkácsolásra. Vagy például nagyon szeretek gyertyát önteni. Romantikus alkat vagyok, és az ott-hon töltött estéken szeretek meggyújtani egy-egy szép gyertyát.

Áprilisban leszel ötven, ami az ember életében egyfajta vízválasztó. Készítettél valamiféle leltárt magadban?

Fiatalabb koromban hajlamosabb voltam arra, hogy az évad végén átgondoljam a szerepeimet, év végén valamiféle „leltárt” csináljak, de ez egyre ritkábban fordul elő velem. Az évek múlása nem okoz semmiféle szorongást, és a jövővel kapcsolatban sincsenek félelmeim. Elfogadom, hogy megfordul a lemez, jön a B oldal. Hogy milyen dalok fognak rajta szólni, azt majd az idő eldönti. Addig is igyekszem a jelenre koncentrálni, maximumán megélni az adott pillanatot. Ugyan van pár megvalósításra váró ötlet a tarsolyomban, de hogy mikor lesz időm és lehetőségem ezeknek a realizálására, azt nem tudom. Arra tudatosan figyelek, hogy a munka ne menjén a magánélet rovására. Nagyon-nagyon szeretem a hivatásomat, a színházat, de a legfontosabbak a szeretteim.

Jankovics Nóra

SOROZATDARÁLÓ

A baglyok nem azok, aminek látszanak

A közelmúltban elhunyt David Lynchre emlékezve Sorozatdaráló rovatunkban kivételesen nem egy aktuális, friss csemegét mutatunk be, hanem a mester televíziós csúcsteljesítményét, a 2017-es Twin Peakset. Sem előtte, sem utána nem csináltak hozzá foghatót.

Ha fel kellene vázolni, miként jutottak el a tévésorozatok odáig, hogy a termés javát a legjobb mozifilmekkel egy lapon emlegessük, nem mehetünk el David Lynch és Mark Frost 1990-es Twin Peakse mellett, ami megmutatta, hogy a formátumban sokkal több lehetőség rejlik, mint amire addig használták. A sorozat akkoriban megelőzte a korát, nem véletlen, hogy a második évad végén elkaszálták. A rajongói azonban úgy is életben tartották

a kultuszát, hogy a történetnek nem volt valódi befejezése. Ezen változtatott az alkotópáros, amikor 2017-ben váratlanul mégis folytatni tudták a sorozatot egy 18 epizódból álló harmadik szezonnal – akkor még nem tudhattuk, hogy David Lynch utolsó jelentős mozgóképes munkájáról van szó.

A 2017-es Twin Peaks öntörvényű, mint Lynch teljes életműve, sőt talán a legformabontóbb darab mind közül. Egyszerre marad hű a 1990-es Twin Peaks örökségéhez, és dobja azt sutba, új utakat keresve. Ki más merné egy közkedvelt sorozat imádott főhősét gyűgőgő kisbabává változtatni, majd ebben az állapotban tartani majdnem az évad végéig? Ki más merné megtenni, hogy a kisvárosi történetként megismert sorozatból egy egész Amerikát érintő, rengeteg helyszínes sztorit varázsoljon? Kinek jutna eszébe a legtöbb epizódba koncertbetéteket helyezni, megengedve a zenekaroknak, hogy az elejétől a végéig eljátsszák a dalukat? Lynchén kívül ki merne egy olyan sorozattervet leadni egy csatornának (Showtime), ami teli van olykor sehova sem vezető mellékzálakkal, miközben annyi karaktert mozgat, hogy az négy sorozatra is elég lenne? A Twin

Kyle MacLachlan és Sheryl Lee

(Fotó: Showtime)

Peaks eközben bátran keveri a régimódi tévés szappanoperák giccses jegyeit az olykor egészen gyermeki, már-már naiv humorral, melankóliával, nosztalgizással, sokkolóan plasztikus erőszakkitörésekkel, szurreális betétekkel, gengszterfilmes elemekkel, fondorlatos krimivel, thrilleres izgalmakkal, sőt még némi kozmikus horrorral is, és egészen biztos vagyok abban, hogy kihagytam pár dolgot a felsorolásból. Amit pedig a nyolcadik, a földöntúli gonosz születéséről szóló formabontó epizódban Lynch megenged magának, az példa nélkül való a sorozatok történetében.

A harmadik, a SkyShowtime kínálatában látható Twin Peaks-évad a legkülönlegesebb

formátumú alkotás, ami valaha tévéképernyőkre került. Teljesen önálló darab, miközben mégis számos ponton kapcsolódik az 1990-es nagy elődhöz: anélkül nehezen érthető, viszont annyi ponton tér el tőle, hogy már-már egy másik sorozatnak tűnik. Minden epizód egy zseniálisan kreatív elme szabad szárnyalása, s még azok az apró részletek is csodálatosak, amelyek látszólag nem sokat tesznek hozzá a nagy egészhez. Egy csodálatos életmű kvintesszenciája, tévétörténeti csúcspont és letaglózó élmény. David Lynch képes volt arra, amire csak nagyon kevesen: megmutatta, hogy a tévésorozat is lehet magasművészet.

Tóth Csaba

Ma reggel úgy ébredtem, mint Carrie Bradshaw, a Szex és New York főhősnője. Ki gondolta volna, hogy egyszer velem is történik valami különleges, én is kapok olyan izgalmas kihívásajándékot, ami szint hoz a mindennapjaimba?

Az élet különben tele van „ki gondolta volnákkal”. Ki gondolta volna az egyetem elvégzése után, hogy egy ilyen lehetőségnek örülni fogok? Mert ugye, az egyetem elvégzése után teljesen más vágyaim, terveim voltak. A Csomolungmát céloztam meg. Sorra jártam a legnagyobb napilapokat, hogy valóra váltsam régi álmomat: minimum külpolitikai tudósító, maximum haditudósító leszek, szajkóztam már gyerekefjellel.

Kezdő haditudósító senkinek nem kellett, még kezdő külpolitikai tudósítót sem kerestek, sőt kezdő újságíró sem, a hírszerkesztői állás meg speciel engem nem érdekelt. Mert ugye nem azért tanultam öt évet az egyetemen, hogy lehorgonyozzak egy íróasztal mellett. Alíz végül elvesztette velem a türelmét: „Sok a rinya, bébi, idealista vagy” – vágta a fejemhez a majd egyórás telefonos síránkozásom után, ahelyett, hogy támogatott vagy minimum megértően hümmögött volna. Kifejezetten rosszul esett, de egy hónap hiábavaló talpalás után be kellett vallanom, hogy Alíz igaz volt.

A listámról már minden nő napilap, hetilap, online lap sőt valamire való szaklap és havilap is ki volt löve. A lakberendezési lapok, hobbimagazinok pedig távol álltak tőlem, így ráfanyarodtam a női magazinokra és a kultúrára. Hát nem az Elle lett a befutó. Így, öt év távlatából kicsit sem bánom, hogy a Nő & Élethez kerültem. Idővel belesöpöpentem a kultúrába is. Egy év után ugyanis rájöttem, hogy egy állás nem elégíti ki sem az ambícióimat, sem az anyagi igényeimet, így sikeresen megpályáztam egy napilap kultúra rovatánál a gyes miatt éppen megüresedő szerkesztői állást. Klassz kis kombó volt ez így. Kötelezően és ingyen járhattam koncertekre, színházi előadásokra, filmpremierekre, tárlatokra, rendezvényekre. A női témák terén is volt tér a kreativitásra, izgalmasabbnál izgalmasabb személyiségekkel, emberi sorsokkal hozott össze a munkám. Volt mit körbejárni, volt kit megszólítani, volt miről írni.

Még Alíznak, a pragmatikus szupernőnek is tetszettek az írásaim, olyannyira, hogy rábeszélte, csináljak saját weboldalt, írjak blogot. Alíz vérbe-

(Fotó: Shutterstock)

TÁRCA A SZALONBAN

Bogyó Noémi Szex és Pozsony

li üzletasszony, mindig kiszámolja a tuti lehetőségeket. A blogomnak már az első évben nagy olvasói sikere volt. Ki gondolta volna, hogy egyszer ez lesz az exkluzív belépőm a VIP páholyba? Ki gondolta volna, hogy ennek a remek hármaskombinációnak, Alíz pragmatizmusának és ötletességének köszönhetően egyszer elit körökben is felhívom magamra a figyelmet, s a legmenőbb napilap főszerkesztője fedez fel?

Már magában az, hogy megkeresett és megbeszélésre hívott, felért egy főnyeremény. Volt is előtte gyomorgörccs, izgulás. Alíz a hír hallatán lázba jött: – Nagyszerű és van már stratégiád? – szegezte nekem a kérdést a telefonban. Hebegtem, habogtam, hogy milyen stratégia.

– Reménytelen eset vagy, bébi. Este, munka után megállok nálad. Kitalálunk valamit.

Alíz aznap este meg is érkezett, átgondolt stratégiával és tuti tipppekkel, hogyan és mivel fogom a főszerkesztőnek a megbeszélésen eladni magam. Miután három órán

át gyötört a szerepjátékaival, újra és újra lejátszatva a beszélgetést a főszerkesztővel, a külső imázsomra kattant rá. Kritikus szemmel mért végig, és nem kis iróniával jegyezte meg:

– Remélem, nem így akarsz oda menni?

– Hogy így?

– Ezzel a szalmakazallal a fejedben. Mikor voltál utoljára fodrásznál?

Kezdő haditudósító senkinek nem kellett, még kezdő külpolitikai tudósítót sem kerestek, sőt kezdő újságíró sem, a hírszerkesztői állás meg speciel engem nem érdekelt.

Ezen komolyan el kellett gondolkodnom. Választ sem várva tovább bombáztam kellemetlen kérdéseivel:

– Erre a megbeszélésre menő cucc kell, kreatív, vagány. Kitaláltad már, mit veszel fel? Választ sem várva berobbant a hálószobába, és nekiállt kirárolni a cuccaimat a szekrényből. Kritikus szemmel méricskélte minden darabot. Miután a szekrény kiürült, a ruháim pedig szerteszéjjel hevertek az ágyon, családótan konstatálta:

– Bébi, siralom a ruhatárad. Ide egy generálfelújítás kell. Ha nem ismernélek, el sem hinném, hogy egy női lifestyle magazinnak dolgozol. A divatrovatot sosem böngészed? Mikor lesz a találkozó?

– Pénteken.

– Akkor még van pár napunk. Holnap shoppingolni megyünk. Intézek neked egy soron kívüli időpontot is a fodrászomnál.

Ez sem volt elég. Fürkésző szemekkel tovább pásztázott, milyen generálfelújítás kell még nekem a menőséghez:

– Ja, és itt az idő, hogy felhagyj a körömrágással. Holnaptól kötelező a havi kétszeri körmös.

Már éppen tiltakozni akartam, hogy műkörmöt soha,

de olvasta a gondolataimat hozzátette:

– Nem kell műkörmöm, elég a géllakk.

Mintha nem is én lettem volna, hanem az Elle egyik címlaplányja, a tépett, dizájnos frizurámmal, a menő öltözékemmel, a vörös géllakkos körmeimmel és az új sminkemmel.

Alíz komolyan felvállalta, hogy lemenedzseli az első imázsváltásomat. Nem hagyott semmit a véltlenre. Még a fodrászhoz is eljött velem, hogy menő séróm legyen. Olyan is lett, nem is mertem magamra.

Előkészület ide, előkészület oda, sem a kommunikációs tréning, sem az átalakulásból eredő izmosabb maga-

biztosság nem segített rajtam. Tegnap reggel, a meghallgatás előtt, úgy citeráztak az ujjaim, hogy alig tudtam begombolni a vadiúj blúzont a picci gombokat. A lámpaláztól lángban égett az arcom. Indulás előtt még beleztem az előszobatükörbe. Mintha nem is én lettem volna, hanem az Elle egyik címlaplányja, a tépett, dizájnos frizurámmal, a menő öltözékemmel, a vörös géllakkos körmeimmel és az új sminkemmel, amiben Vera, a magazinunk sminkese segített. Mondjuk, ez sem az én ötletem volt. Házi feladatként kaptam Alízról. Alíz egy varázsló – mosolyodtam el. A lámpalázam is alábbhagyott, s magamhoz képest hipermagabiztosan léptem ki az ajtón.

Kár volt annyit izgulni, igazán simám ment. Nem volt sem állásinterjú, sem tehetségfelmérő kérdések. A kávérendelés és a szokásos udvariassági bevezető után Pavel rögtön a lényegre tért:

– Dalma, nem fogok kertelni, sem udvariassági köröket futni. Őszinte leszek. Konkrét ajánlatom van önnek. Nagyon tetszik a blogja, úgy témában, mint stílusban, mit szólna egy együttműködéshez a napilapunkkal?

A szívem úgy kalimpált örömben, hogy szóhoz sem jutottam, csak bólintottam.

– Ezt vehetem igennek? – mosolyodott el.

– Igen, bocsánat, szóhoz sem jutok örömben – hebegtem.

Pavel az őszinteségem hallatán felnevetett:

– Nagyszerű, akkor míg szóhoz jut, én elmondom, miről van szó. Új rovatot indítunk, igazi nőies, frappáns, ironikus, szinglis hangvételre gondoltunk a Szex és New York szellemében.

– Vau, pompás! – ez volt minden, amit sikerült magamból kipréselnem az álomajánlat hallatán, mivel a szívem addigra már a mellkasomból a torkomba vándorolt, s ott kalimpált.

Pavel nem is kínzott tovább, valami másik megbeszélésen várták. Miközben fizetett, megkért, gondoljam át a témát, készítsék tervet, írjak pár blogot a sorozatkezdéshez, s ha elkészülök, jelentkezek.

– Örültem. Remélem, mielőbb találkozunk – búcsúzott sietősen.

Hát ezért ébredtem ma reggel úgy, mint Carrie Bradshaw, a Szex és New York főhősnője. S nem csak ezért. Tegnap az álomálláson kívül az álomposi is bejött az életembe. Lehet, hogy ő lesz az én Mr. Bigem? Már csak a telefonszámát kellene megtalálnom. Remélem, nem vesztetem el.

Tar Sándor író 20 éve hunyt el

MTI-ÖSSZEFOGLALÓ

Húsz éve, 2005. január 30-án hunyt el Tar Sándor József Attila-díjas író, a 20. századi magyar novellairódom egyik legnagyobb alakja. Tar ténszerúen, reflexiók és magyarázatok nélkül írt a perifériára szorult emberekről, akiket maguk alá gyúrt a kilátástalanság és a nyomor.

Szegényparaszti családban született Hajdúsámsonban 1941. április 5-én. 1959-ben a debreceni gépipari technikumban szerzett fegyver-, lőszer- és robbanóanyag-technikusi végzettséget. 1992-es elbocsátásáig a Medicor Művek debreceni gyárában dolgozott, ezt követően munkanélküliként tartotta magát számon, a köznyelv azonban szellemi szabadfoglalkozásuként definiálta. 1991 és 1999 között tagja volt a Holmi című irodalmi folyóirat szerkesztőbizottságának.

A kezdetek

Pályája versekkel indult, 1970-ben az Alföld című folyóiratban jelent meg néhány műve. Hamar felismerte, hogy mások jobb verseket írnak, mint ő, s ettől kezdve prózával foglalkozott. Az írás passzió volt számára, elvágyódás egy olyan világból, ahol nem érezte jól magát. 1967-ben külföldi munkára ment az NDK-ba, 1970-ig a drezdai VEB Trafo- und Röntgenwerk betanít-

tott munkása, majd 1975 és 1976 között ugyanitt otthonnevelő volt. Ottani élményeiből született Tájékoztató című művével 1976-ban megnyerte a Mozgó Világ szociográfia pályázatát. Az írást azon frissiben be is tiltották, s ekkor került kapcsolatba Kenedi Jánossal, aki épp egy szamizdat antológiát szerkesztett az ilyen betiltott művekből.

Az életmű

Akkortól kezdett komolyabban írogatni, erre Kenedi és Száraz György, az ÉS akkori olvasószerkesztője is biztatta. 1981-ben megjelent A 6714-es személy című kötete, amelyért megkapta a Művészeti Alap Elsőkötetesek díját. A következő kötet, a Miért jó a póknak? 1989-ben jelent meg, és A jövő irodalmáért jutalomban részesült. Ezt követően többtucat-

nyi elbeszélése látott napvilágot, több kötete is megjelent (Ennyi volt, Lassú teher, A te országod, Nóra jön, A térkép szélén), írt regényeket és szociográfiai munkákat is (Szürke galamb, Minden megszerve van). 1995-ös A mi utcánk című novellafüzéréért elnyerte Az év könyve jutalmát. Írt forgatókönyveket is (Egyszer élünk, A leghidegebb éjszaka), a 2000-es Filmszemlén forgatókönyvírói díjat kapott. 2003-ban a litera.hu irodalmi portál részletekben közölte Az áruló – Filmregény című önéletrajzi ihletésű, ügynökmúltjáról szóló regényét. A mű előzménye 1999-es valómása volt, amelyben

az elsők között ismerte be, hogy 1978-tól együttműködött a III/III-as ügyosztályal, és többek között

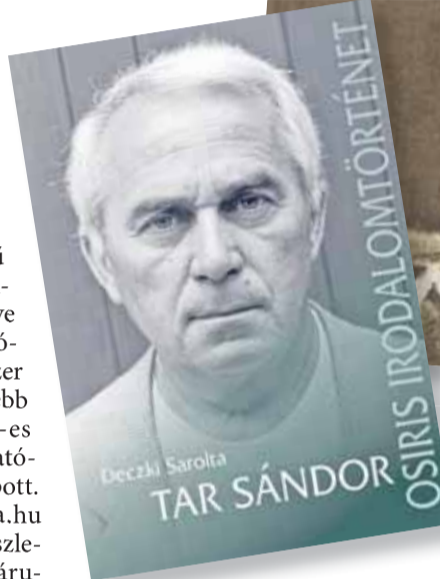
2016-ban a budapesti Katona József Színházban mutatták be Ménes Attila Bihari című drámáját, amely Tar beszerzésének, ügynökmúltjának történetét dolgozta fel megrázó erővel.

az elsők között ismerte be, hogy 1978-tól együttműködött a III/III-as ügyosztályal, és többek között

Tar Sándor a megalázottak és megszorítottak írója volt

(Képarchívum)

Kenedi Jánosról is jelentett. Bevallotta azt is, hogy zsarolással vették rá az együttműködésre, ami pszichésen és fizikailag megviselte, többször volt elvonókúrán, pszichiátrián is kezelték.

Tar Sándor a megalázottak és megszorítottak írója volt. Tényszerűen, reflexiók és magyarázatok nélkül írt a perifériára, a „térkép szélére” szorult emberekről, akiket – egy-egy felragyogó pillanatot kivéve – maguk alá gyúrt a kilátástalanság és a nyomor. Írásainak helyszíne a munkásszállás, az üzem, a vasúti kupé, a „mi utcánk” kietlen és reménytelen vidéke. Hangja már-már szenttelen, néhány írásában szigorú és pontos sorain átde-reng finom humora.

Elismerések és hagyaték

Számos kitüntetést megkapott, a többi közt 1994-ben Nagy Lajos-díjjal, 1995-ben Krúdy-díjjal, 1997-ben József Attila-díjjal, 1999-ben pedig Márai Sándor-díjjal ismerték el. Művei francia, finn és német kiadóknál is megjelentek. Tar Sándor debreceni otthonában halt meg 2005. január 30-án.

2016-ban Máté Gábor rendezésében, Mészáros Béla főszereplésével a budapesti Katona József Színházban mutatták be Ménes Attila Bihari című drámáját, amely Tar beszerzésének, ügynökmúltjának történetét dolgozta fel megrázó erővel.

2025-ben a szerző irodalmi hagyatékát gondozó debreceni Déri Múzeum arra vállalkozott, hogy új, Letmentés című könyvsorozatának első kiadványaként Tar Sándor összegyűjtött verseit adja közre. A Kicsi fények: Tar Sándor összegyűjtött versei című kiadvány mintegy 90, a jelenleg ismerhető összes Tar-verset tartalmazza, a kötet bemutatóját az író halálának évfordulóján, január 30-án tartják.

A Sziget Fesztivál visszatérői és újoncai

Post Malone a 2019-es Szigeten

(Forrás: szigetfestival.com)

Újabb világsztárokkal bővült a Sziget fellépőinek listája. Közép-Európa legnagyobb nyári könnyűzenei fesztiválján ott lesz a hiphop nagy lázadója, A\$AP Rocky, a rap, trap, R&B és country közös részalmazát megtaláló Post Malone, valamint a tavaly friss lemezzel jelentkező Shawn Mendes is. E két utóbbi sztár visszatérő vendég.

BUDAPEST. Az idei Sziget augusztus 6-án kezdődik, és a szervezők már az első körben meglehetősen erős zenei felhozatalt jelentettek be. Csak néhány név: Chappell Roan, a kritikusok imádott üdvöskéje, Charli XCX, az elektro-pop mű-

faj megújítója, vagy Nelly Furtado, akinek nevét talán még a mostani tizenévesek szülei is ismerik. Íme, néhány új, rendkívül örömteli információ.

Először lép fel Magyarországon az amerikai A\$AP Rocky, polgári nevén Rakim

Mayers, 2011-ben robbant be a zeneiparba, azóta sikert sikerre halmoz. Mostanáig több mint 18 milliárd streamet gyűjtött össze, emellett zenei videóit meghaladták a 4 milliárd megtekintést a YouTube-on. Rocky nemrégiben két új kislemezt adott ki, néhány hónapja pedig közölte a Taylor Swift című, nagy érdeklődéssel várt klipjét, amelyet Grammy-díjra jelöltek a legjobb videóklip kategóriában. Szintén a tengerentúlról érkezik Post Malone, a rap, trap és R&B műfajok koronázatlan királya, aki 2015-ben robbant be a köztudatba, és olyan slágereket tett le az asztalra, mint a Rockstar, a Circles vagy az I Had Some Help. Post Malone eddig hat stúdióalbumot adott ki, amelyek több mint 60 millió példányban keltek el, annak ellenére, hogy rajongótáborának túlnyomó része ma már a streamelést választja. 2019-ben, a Covid előtti utolsó felszabadult dzsemborin hatalmas sikert aratott az Óbudai hajógyári szigeten. A lockdown alatt is rendkívül aktív volt, váratlan meglepetéseket is jócskán posztolt rajongóinak.

És ha már a múltban járunk: hét évvel ezelőtt több ezer magyar tinilány látogatott ki életében először a Szigetre, kifejezetten Shawn Mendes kedvéért. A sokszoros pla-

tinalemezes kanadai fiatalember számára is emlékezetes volt ez a buli.

Ott álltam a színpadon és ötvenezer ember vett körül. Abban a pillanatban nem találtam a szavakat. (...) egyszerűen imádtam minden percét – mondta a sztár, aki nemrég adta ki ötödik stúdióalbumát.

A rajta szereplő dalokat az elmúlt évek utazásai és élményei inspirálták. Sokak szerint ez az énekes eddigi legintimebb lemeze, minden egyes dal az önmagával való párbeszédre ösztönzi a hallgatót.

Honey című albumával érkezik az idei Szigetre Caribou. Az új hanganyag friss területeket fedez fel, miközben hű marad a projekt lényegéhez: olyan zene, amely a szívet és a testet egyaránt megmozgatja.

Először mutatkozik be ezen a fesztiválon a K-pop, amely kikerülhetetlenné vált az elmúlt években. A Kiss Of Life nevű koreai lánycsapat tájainkon talán kevésbé ismert, mint mondjuk a Black Pink, tőlünk nyugatabbra azonban már sztároknak számítanak. És mivel a Sziget törzsközönségét zömmel a nyugati fesztiválozók alkotják, valószínűleg sokan örülnek ezeknek a tehetséges és szófogadó lányoknak. A csapat egyébként tavaly alakult, és első klipjüket épp Budapesten forgatták.

(júk)

A ferencvárosi Ben Romdhane két szépségdíjas fejese közül az egyik (Somogyi Tibor felvétele)

Európa-liga: a Plzeň lesz a Fradi ellenfele

OROSKY TAMÁS

BUDAPEST. A Ferencváros labdarúgócsapata a holland Alkmaar 4:3-as legyőzésével zárta az Európa-liga alapszakaszát, és ott lesz a folytatásban is. Az ünnepi hangulatba a rendezők egy csoportja és a holland drukkerek kisebb verekedése rondított bele.

A hollandok számára lényegében tét nélküli volt a mérkőzés: a playoff-részvételük már biztos, az első nyolcba jutásuk maximálisan valószínűleg lett volna. Így Martens vezetőedző nem meglepő módon teljesen felforgatta csapatát a hétvégi bajnokihoz képest.

45 perc elég volt Ennek ellenére az Alkmaar nekiugrott a Fradinak, amely azonban nagyon gyorsan válaszolt: az első valamirevaló akcióból gólt szerzett. Traoré beadását

Ben Romdhane fejelte szépen a felső sarokba, leválva védőjéről – 1:0. A találat a Keane-éra első zöld-fehér gólja lett. Az FTC ír vezetőedzőjének január eleji kinevezése óta a csütörtök esti volt a negyedik meccse a kispadon (0:0 Münstert, 0:1 Gliwice, 0:2 Frankfurt). Stadionrengető hangerővel jött is a B középtől a „Mi vagyunk a Ferencváros, hej, hej” rigmus. A szektorukat megtöltő vendégdrukkerek pedig, akik addig jókora hangerővel voltak jelen a Groupama Arénában, hosszabb időre elnémultak. Abu Fani veszélyes lövése, majd Kassius próbálkozása után – amit bravúrral kapart ki szögletre a sérült Dibuszt helyettesítő Varga Ádám – a hazai Maiga sérülése és kényszerű lecserélése adott egy kis teret néhány edzői utasításra. Ferencvárosi részről ez elsősorban néhány biztató szót jelentett Keane részéről Tóth Alex számára: a 19 éves saját nevelésű középpályás először kapott bizalmat az írek gólrekorderétől a kezdőcsapatban. Hogy aztán újra a pályára (is) figyeljünk, arról Traoré gondoskodott, irgalmatlan nagy gólt ra-

gasztva az Alkmaar hálójába 25 méterről – 2:0. Bő 10 perc múlva pedig sokan már a büfék felé vették az irányt – akik mégis megálltak és visszafordultak a lépcsőn, odafigyelve a féldíő utolsó hazai támadására, jól jártak: egy, az elsőhöz nagyon hasonló gólt láthattak. Ben Romdhane gyönyörű mozdulattal fejelte (ezúttal az alsó) sarokba a labdát, a hajszálpontos centerző Abu Fani volt – 3:0. Azaz a Fradi egy féldíő alatt betonbiztossá tette az EL-playoffba jutását.

Bunyó a vendégeknél

A második féldíőben a vendégszektor került a figyelem középpontjába. Nem kevés sárga, narancssárga mellényes rendező vonult be a holland szektor kapuján, beállva a korlát előtti első sorba is. A kijárat melletti lelátói részről ekkor önzívyszerű söreső és szitokáradat zúdult az említettekre. Az egymáshoz legközelebb került rendezők és hollandok között kisebb lökdösődés után egyre komolyabb közelharc alakult ki. A gyomorszorító érzés jóval távolabb is erősödött

A NYOLCADDÖNTŐ PÁROSÍTÁSA

- FERENCVÁROS/Plzeň–Lazio vagy Bilbao
- Twente/Bodó Glimt–Olimpiakosz vagy Gl. Rangers
- Saint-Gilloise/Ajax–Frankfurt vagy Lyon
- Alkmaar/Galatasaray–Manchester United vagy Tottenham
- Midtjylland/Real Sociedad–Tottenham vagy Manchester United
- PAOK/FCSB–Lyon vagy Frankfurt
- Fenerbahce/Anderlecht–Gl. Rangers vagy Olimpiakosz
- Porto/AS Roma–Bilbao vagy Lazio

A második párosok esetében a február 21-i sorsolás fog dönteni arról, hogy a playoffból továbbjutó csapat melyik együttest kapja a nyolcaddöntőben.

bennünk, mivel hosszú-hosszú percekig nem érkeztek a helyszínre a rohamrendőrök. Hogy aztán kellő eréllyel közbeléptek, azt abból (is) lehetett érezni, hogy a stadion népe lassan visszaült a helyére (és nem videózott tovább). A holland szektor egyik fele kicsit üresebb lett – a másikkól pedig jegygyűzők meg, hogy a vezérük mindennemű reagálástól visszatartotta őket, elállva a kijárhoz vezető útjukat. Néhány perc múlva visszaállt a viszonylagos béke, az alkmaariak leszedték a transzparenseiket, a rohamrendőrök pedig felsorakoztak eléjük a pálya sarkára. Mintha a focisták is erre vártak volna a pályán, ahol egyébként egy pillanatra sem állt meg a játék: előbb Mijmans szépített (3:1), majd egy kezezés miatti VAR-os 11-es értékesített Varga Barnabás (4:1). Parrott újra közelebb hozta a hollandokat (4:2), a ráadásban pedig meg is rémült mindenki Mijmans újabb góljánál (4:3), és a legvégén Varga Ádám nagy védésére volt szükség, hogy ne legyen döntetlen a mérkőzés.

ker két „kollégája” irányába éjjel fél egy előtt. Jelentjük, az iráni forma eladósra látható félelmei ellenére összejött a fizetés, a „sós stangli”-t is sikerült tökéletes artikulációval kiejteni, sőt, még a vonat is megvárt – fájdalom, az út éltlen-szomjan telt. De ez most senkit sem rázott meg igazán, mivel a Fradi nem várt magabiztossággal hozta le az EL-főtábla utolsó meccsét. A vezetőedző, Robbie Keane is kisregényi választékkal szolgált minden egyes újságírói kérdésre – természetesen még a Groupama Aréna sajtóhelyiségében.

„Minden csapat ellen meg kell találni azt a rendszert, amellyel fel lehet törni a védelmét. A két beadás, amiből Ben Romdhane két fejes gólt szerzett, is ezért született. Az volt a terv, hogy ballábasaink a jobb oldalról fognak beadásokkal próbálkozni – magyarázta a tréner. – Hosszú távú céloom, hogy több játékosal legyünk jelen az ellenfél tizenhatosában. Nagyobb zavart kell ott kelteni, mert Varga Barnira néha két-három ember is figyel. Úgy számoltam, nagyjából a jövő heti meccseken mutatkozhat meg egy-két jele a munkámnak, mert egy év alatt a harmadik edző irányítja a csapatot. De örülök, hogy már most is látam jó dolgokat. Szeretném felgyorsítani a támadásba való átmenetet.”

Keane elmondta, 85 percig maximálisan elégedett volt a játékkal. „Az utolsó 10 percben is okosnak kell lenni. De nem akarok sokat foglalkozni ezzel, mindig az lesz a célunk, hogy minél több gólt rúgjunk és minél kevesebbet kapjunk.”

Utóbbihoz – a három bekapott gól ellenére – sokkal járult hozzá Varga Ádám is, aki már az első féldíőben is kitornázott egy nagyon jó holland lövést, a ráadás ráadásában pedig megmentette a győzelmet csapatának. „Úgy éreztem, a hollandok három helyzetből rúgtak három gólt, ami eszméletlenül frusztrált. A negyedik lövésnél úgy voltam, hogy nincs az az Isten, hogy ez átmenjen rajtam. Megpróbáltam bármimel beleérni a labdába, szerencsére a jobb kezemmel sikerült” – elevenítette fel a kulcsmozzanatot a 25 éves kapus.

Jöhet a folytatás

A nagyarányú helyett végül a minimális különbségű győzelem azt jelentette, a virtuális táblán végig előbbre álló Ferencváros a 17. helyen zárt az alapszakaszban, és a Portóval került egy párba a pénteki sorsoláson: a két gárda az AS Romát vagy a Plzeň kaphatta meg ellenfélként a nyolcaddöntőbe jutásért. A sorsolás végül a pilsenieket sodorta az FTC útjába.

„Két olyan csapat találkozik egymással, amely nagyjából azonos szintet képvisel. A Plzeň a cseh labdarúgás egyik topcsapata a két prágai együttessel. Több cseh válogatott kerettag játékosa is van. Nagyon szervezett, kompakt csapatjátékot bemutató együttesről beszélhetünk. Egyenlő esélyeink vannak a továbbjutásra” – nyilatkozta klubja honlapjának Hajnal Tamás, a Fradi sportigazgatója. A legjobb 16 közé jutásért kiírt párharcot (febr. 13. és 20.) a zöld-fehérek kezdik otthon. Ha a Ferencváros továbbjut, a Bilbaóval vagy a Lazióval nyolcaddöntőzik. ■

A sérült Dibuszt helyettesítő Varga Ádám megmentette a három pontot csapatának (Somogyi Tibor felvétele)

FERENCVÁROS–AZ ALKMAAR 4:3

Gólszerzők: Ben Romdhane (9., 45.), Traoré (34.), Varga B. (82., 11-esből), ill. Mijmans (76., 95.), Parrott (90.)

Sárga lap: Varga B., Makreckis, ill. Belic. **Jv.:** Minakovics (szerb), 18 657 néző

FTC: Varga Á.–Makreckis, Gartenmann, Cissé, Civic, Traoré (73. Zachariassen)–Abu Fani (73. Kady Borges), Maiga (30. Rommens), Tóth A.–Varga B. (84. Saldanha), Ben Romdhane (84. Raul Gustavo)

AZ: Owusu-Oduro–Kasius (46. Maikuma), Goes, Dekker, De Wit–Koopmeiners (80. Buurmeester), Smit, Belic (46. Clasie)–Addai, Poku (63. Mijmans), Lahdo (63. Parrott)

„Nincs az az Isten”

A hét gól és a hazai győzelem és továbbjutás persze így is mindenkit földobott, játékost, edzőt és szurkolót egyaránt.

„Hagyjad már, hisz nem látod, ő a szobi révell fog menni.”

„Mér mennék én a révell? Mer mehetek Szobra, de máshova is.”

„Nekem mindegy, ahova csak akarsz, csak fizessél már, mert elmegy a vonatom.”

Többünk óhaját fejezte ki a Nyugati pályaudvar egyetlen nyitva tartó büféje előtt egy ferencvárosi druk-

ManCity– Real Madrid csúcsrangadó a BL-ben

Vinícius Junior aligha
a Cityre „lött volna”,
ha ő választhat ellenfelet

(Fotó: TASR/AP)

ELEK ZOLTÁN

NYON. Pénteken délben megtartották a Bajnokok Ligája rájátszásának sorsolását, ami után egyértelmű, melyik lesz a legjobban várt párosítás.

A labdarúgó Bajnokok Ligája idei szezonjától a csoportkör felváltotta a főtábla, ahol nyolc forduló után alakult ki a végleges, 36 csapatot rangsoroló tabella. Innen az első nyolc helyezett automatikusan jutott a legjobb tizenhat közé, míg a 9–24. helyen végzett csapatok rájátszásra készülnek a nyolcaddöntőért. Ennek a sorsolását tartották meg pénteken. A golyóhúzásban a spanyol válogatott, a Barcelona, a Bayern München és a Liverpool korábbi klasszisa, Thiago Alcántara segédkezett. A Bayernnel 2019/2020-ban BL-t nyerő játékos korábbi két nagy riválisát, a Real Madridot és a Manchester Cityt sorsolta össze. A két óriás-klub az alapszakasz során nyújtott, a korábbiaktól gyengébb teljesítményének köszönhető, hogy ilyen helyzetbe került.

Folyamatos rangadók

„Ez egy rangadó már a negyedik évben egymás után” – kezdte nyi-

latkoztát Pep Guardiola arra utalva, hogy 2022-ben és 2023-ban az elődöntőben, 2024-ben a negyeddöntőben találkozott csapata a Reallal. Az első és a harmadik párharcban a madridiak, a másodikban a manchesteriek örülhettek. A City vezetőedzője egyben hozzátette azt is, hogy a Premier League sorsolása sem túl kedvező számukra, hiszen évek óta egymást érik a rangadók, így februárban a BL-rekorder mellett játszanak majd az Arsenal, a Newcastle, a Liverpool és a Tottenham ellen is.

Glasgow varázsa

A 9–24. helyezettek közül ugyanis a tabellán elfoglalt helyük alapján párokat alkottak, így két kiemelt csapat két nem kiemelt közül ka-

pott ellenfelet. A 11. és 12. helyen végzett Real Madrid és Bayern München a 21. Celtic és a 22. Manchester City közül kaphatott riválist. A bajorok így a mellett, hogy elkerülték az angol bajnokot, kimondottan könnyűnek tűnő ellenféllel találkoznak.

„Két nehéz mérkőzésünk lesz, de nagyon izgattak vagyunk.

Guardiolának nemcsak a Real, hanem az angol rangadók is nehezítik a dolgát

(Fotó: TASR/AP)

A NYOLCADDÖNTŐ PÁROSÍTÁSA

- Brest/PSG–Liverpool vagy Barcelona
- Club Brugge/Atalanta–Lille vagy Aston Villa
- Man. City/Real Madrid–Atl. Madrid vagy Leverkusen
- Juventus/PSV–Arsenal vagy Internazionale
- Monaco/Benfica–Barcelona vagy Liverpool
- Sporting/Dortmund–Aston Villa vagy Lille
- Celtic/Bayern München–Leverkusen vagy Atl. Madrid
- Feyenoord/AC Milan–Internazionale vagy Arsenal

A második párosok esetében a február 21-i sorsolás fog dönteni arról, hogy a playoffból továbbjutó csapat melyik együtttest kapja a nyolcaddöntőben.

A Celtic új ellenfél a számomra, egy játékos pedig mindig szereti az új kihívásokat. Kimmich azt mondta, hogy az egyik legjobb hangulat, amit valaha tapasztalt, a Celtic otthonában volt. Úgy-hogy nagyon várom. Jó csapat a skótoké. Reméltük, hogy bejutunk azonnal a nyolc közé, de el kell fogadnunk, hogy rájátszás vár ránk” – nyilatkozta a Bayern weboldalán Serge Gnabry.

Kialakultak az ágak

A rájátszásban azonos nemzetiségű csapatok is játszhatnak egymással, így kerülhetett össze a francia Brest és a Paris Saint-Germain, ahol utóbbiak a továbbjutás esélyesei. A többi párosításnál nehezebb lenne biztosan kijelenteni, hogy ki lesz ott a legjobb tizenhat között. Főleg ha azt nézzük, hogy például a szezon gyengén kezdő AC Milan azzal a Feyenoorddal találkozik, amely 3:0-ra nyert egy hete a Bayern ellen, igaz, szerdán viszont 6:1-re kapott ki a Lille csapatától.

Szintén újdonság, hogy az idei szezonban már csak egy sorsolást láthatunk, hiszen azt leszámítva kialakult a végleges ágrajz. Február 21-én tehát az dől meg el, hogy az egyből a nyolcaddöntőbe jutó csapatok kettősei közül ki hová kerül, ezt leszámítva azonban már lehet számolni, ki hogyan juthat el a 2025. május 31-én Münchenben rendezendő döntőbe.

Az tehát már most kiolvasható, hogy ha nagy menetelésbe kezd a Bayern München, akkor ők már csak a döntőben találkozhatnak a Real–ManCity továbbjutójával, a PSG-vel vagy a Juventusszal. ■

EREDMÉNYEK

Labdarúgás

EL, főtábla, 8. (utolsó forduló): Ferencváros–AZ Alkmaar 4:3, Ajax–Galatasaray 2:1, Anderlecht–Hoffenheim 3:4, AS Roma–Frankfurt 2:0, Bilbao–Plzeň 3:1, Braga–Lazio 1:0, Dinamo Kijev–RFS 1:0, FCSB–Man. United 0:2, Lyon–Ludogorec 1:1, Maccabi Tel-Aviv–Porto 0:1, Midtjylland–Fenerbahce 2:2, Nice–Bodo/Glimt 1:1, Olimpiakosz–Qarabag 3:0, Rangers–Saint-Gilloise 2:1, Real Sociedad–PAOK 2:0, Slavia Praha–Malmo 2:2, Tottenham–Eflsberg 3:0, Twente–Besiktas 1:0.

1. Lazio	8	6	1	1	17,5	19
2. Bilbao	8	6	1	1	15,7	19
3. Man. Utd.	8	5	3	0	16,9	18
4. Tottenham	8	5	2	1	17,9	17
5. Frankfurt	8	5	1	2	14:10	16
6. Lyon	8	4	3	1	16,8	15
7. Olimpiakosz	8	4	3	1	9,3	15
8. Rangers	8	4	2	2	16:10	14
9. Bodo/Glimt	8	4	2	2	14:11	14
10. Anderlecht	8	4	2	2	14:12	14
11. FCSB	8	4	2	2	10,9	14
12. Ajax	8	4	1	3	16,8	13
13. R. Sociedad	8	4	1	3	13,9	13
14. Galatasaray	8	3	4	1	19:16	13
15. AS Roma	8	3	3	2	10,6	12
16. Plzeň	8	3	3	2	13:12	12
17. Ferencváros	8	4	0	4	15:15	12
18. Porto	8	3	2	3	13:11	11
19. Alkmaar	8	3	2	3	13:13	14
20. Midtjylland	8	3	2	3	9,9	11
21. St.-Gilloise	8	3	2	3	8,8	11
22. PAOK	8	3	1	4	12:10	10
23. Twente	8	2	4	2	8,9	10
24. Fenerbahce	8	2	4	2	9:11	10
25. Braga	8	3	1	4	9:12	10
26. Eflsberg	8	3	1	4	9:14	10
27. Hoffenheim	8	2	3	3	11:14	9
28. Besiktas	8	3	0	5	10:15	9
29. M. Tel-Aviv	8	2	0	6	8:17	6
30. Slavia Praha	8	1	2	5	7:11	5
31. Malmo	8	1	2	5	10:17	15
32. RFS	8	1	2	5	6:13	5
33. Ludogorec	8	0	4	4	4:11	4
34. Din. Kijev	8	1	1	6	5:18	4
35. Nice	8	0	3	5	7:16	3
36. Qarabag	8	1	0	7	6:20	3

1–8.: nyolcaddöntő, 9–24.: playoff.

Jégkorong

NHL: Seattle–San Jose 6:2, Vegas–Columbus 1:2 h. u., Calgary–Anaheim 4:1 – M. Pospisil (C) 0+1, Edmonton–Detroit 2:3 ráv. u., Philadelphia–NY Islanders 0:3, Boston–Winnipeg 2:6, Carolina–Chicago 3:2, Montreal–Minnesota 0:4, Ottawa–Washington 5:4 h. u., Tampa Bay–Los Angeles 3:0.

Kézilabda

FÉRFI VB, elődöntő: Franciaország–Horvátország 28:31 (11:18).

Kosárlabda

NBA: Washington–LA Lakers 96:134, Cleveland–Atlanta 137:115, Utah–Minnesota 113:138, Memphis–Houston 120:119, Portland–Orlando 119:90.

Tenisz

LINZ, WTA, nyolcaddöntő: Appleton, Csang (brit, kínai)–Šramková, Tomova (szlovák, bolgár) 6:4, 7:6.

Sportfogadás

KENO – csütörtök: 3, 6, 8, 12, 17, 19, 22, 23, 30, 31, 33, 36, 38, 47, 49, 58, 60. Keno Plusz-szám: 47.

Péntek: 2, 4, 16, 19, 22, 25, 31, 35, 36, 37, 39, 43, 52, 54, 56, 65, 67, 73, 74, 79. Keno Plusz-szám: 39.

KENO JOKER – csütörtök: 938735. Nyeremények – 1. és 2. díj: nincs nyertes; 3. díj: 200 euró (1); 4. díj: 40 euró (7); 5. díj: 4 euró (63); 6. díj: 1 euró (839).

Péntek: 127950. Nyeremények – 1. díj: nincs nyertes; 2. díj: 1500 euró (1); 3. díj: 200 euró (2); 4. díj: 40 euró (9); 5. díj: 4 euró (81); 6. díj: 1 euró (818).

FOCIMENÜ

NBI, 18. forduló – szombat, 14:30: Paks–Győr; 17:00: Fehérvár–Puskás Akadémia; 19:30: Diósgyőr–Újpest. Vasárnap, 12:45: Debrecen–Nyíregyháza; 17:30: Kecskemét–ZTE; 20:15: Ferencváros–MTK.

1. Puskás Ak.	17	11	2	4	29:18	35
2. Ferencváros	16	10	4	2	28:16	34
3. Diósgyőr	17	8	6	3	25:21	30
4. MTK	17	9	2	6	30:23	39
5. Paks	17	8	3	6	34:30	27
6. Újpest	17	7	6	4	21:14	27
7. Fehérvár	17	6	3	8	24:25	21
8. Nyíregyháza	17	5	3	9	21:29	18
9. Győr	17	4	6	7	23:26	18
10. ZTE	16	4	4	8	20:24	16
11. Debrecen	17	3	4	10	25:37	13
12. Kecskemét	17	2	5	10	12:29	11

Davis-kupa: Marozsán kezd Kanada ellen

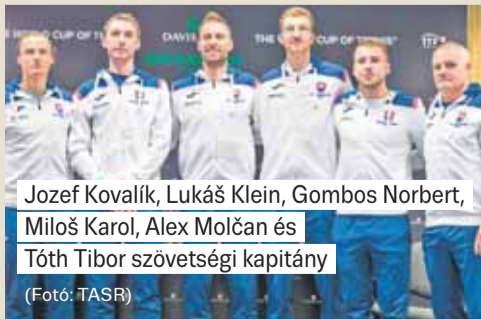
A magyar teniszválogatott első számú játékosa, Marozsán Fábán kezdi ma (közép-európai idő szerint 19.00-tól) a Kanada elleni, idegenbeli Davis-kupa-selejtezőt.

MONTREAL/ESZÉK. Marozsán (58. a világranglistán) ellenfele Alexis Galarneau lesz (176.). Utána lép pályára Fucsovics Márton (96.), aki Gabriel Diallóval (85.) mérkőzik. Vasárnap (17.00) következik a páros, majd a két első első számú teniszező játszik egymással egyest. Az ötödik meccset vélhetően csak akkor rendezik meg, ha azon dől el a győzelem sorsa – a továbbjutó az Ausztria–Finnország páros jobbikával kerül össze.

Miután Denis Shapovalov és Félix-Auger Aliassime is lemondta a szereplést korábban a juharleveleseknél, sokat nőttek a magyar csapat esélyei. Bardóczky Kornél szövetségi kapitány azonban óvatossá válhat.

kezeli ezt a tényt. „Ne felejtjük el, hogy tavaly ugyanebben az összeállításban nyertek Korea ellen, veszélyes csapatuk van sok tehetséges fiatal. Az utolsó pontig küzdeni fogunk. Mindenki tudja rólam, hogy játékosként a Davis-kupa mennyire fontos volt nekem, ezt próbálom átadni a játékosoknak kapitányként” – nyilatkozta a most debütáló 46 éves szakember.

A szlovák csapat tegnap már meg is kezdte

Jozef Kovalík, Lukáš Klein, Gombos Norbert, Miloš Karol, Alex Molčan és Tóth Tibor szövetségi kapitány

(Fotó: TASR)

a saját meccsét Horvátországban. Az Eszéken zajló párharcban egy csapásra kiegyenlítődek az erőviszonyok, miután a szereplést már korábban lemondó Borna Coricon kívül Marin Cilic és Borna Gojo sincs ott a hazaiaknál. Így Duje Ajdukovic (158.) és Dino Prizmic (368.) lép(ett) pályára egyesben Jozef Kovalík (127.), valamint Lukáš Klein (153.) ellen – a mérkőzések lapzárta után értek véget. A szombati párosba előzetesen Gombos Norbertet és az újonc Miloš Karolt nevezte Tóth Tibor szövetségi kapitány. „Remek a hangulat a csapatban. A pálya borítását deszkákra rakták le, egész kellemes rajta játszani, még ha fizikailag fárasztóbb is. A rugalmasságát gyorsan megéri a lábunk. Összességében gyors a borítás, de idővel lassulnak a labdák” – nyilatkozta a szövetség honlapjának Gombos. A győztes a francia–brazil párharc továbbjutójával játszik a döntős tornán való részvételért. (ot)

Új életet lehelnének a Fülek és Salgótarján közti vasútvonalba

Fülek és Salgótarján önkormányzatainak képviselői a városokat összekötő vasútvonal mellett
(Kreicsi Bálint felvétele)

VATAŠČIN PÉTER

FÜLEK. A hosszú évekig tartó elhanyagoltság után úgy tűnik, egy szép napon újra nemzetközi vonatforgalmat bonyolíthat le a füleki pályaudvar. Szlovák és magyar részről is vannak pozitív fejlemények, ám a vonatok aligha a közeljövőben indulnak majd meg.

Agócs Attila, Fülek polgármestere elmondta, egykor Lengyelországból indulva Zólyomon keresztül Füleknél is elhaladt az a gyorsvonat, ami aztán elment Budapestig, majd onnan tovább a Balkánig. Ezt a legtöbbet Polonia expresszként szokták emlegetni, de a végén a szerelvények

már csak sima nemzetközi gyorsvonatok voltak Szlovákia és Magyarország között. Agócs Attila a város képviseletében Salgótarjánban járt az elmúlt napokban, hogy polgármester kollégájával, Kreicsi Bálinttal és önkormányzataik más képviselőivel a vasút szerepéről és helyzetéről is egyeztessenek a jövőt illetően.

Lassú leépülés

Olvasóink közül bizonyára sokan emékeznek rá, hogy az érintett vasútvonal fokozatosan épült le. 2008-ban megszűntek a nemzetközi gyorsvonatjáratok, majd 2011-ben, 140 évvel az érintett vonal megépítése után végleg leállt a személyforgalom is. 2016-ra az is felmerült, hogy végleg fel kéne számolni ezt a szárnyvonalat. A sors nem volt kegyes a nyugat-kelet irányú összeköttetéshez sem, ahol Fülek Zólyom és Kassa között tölt be fontos összekötő szerepet. Pár éve az állam ugyanis úgy döntött, gazdaságosabb lesz, ha a vonatok csak az ún. „kis állomáson” állnak

meg, bizonytalan ideig mellőzve a főpályaudvart.

Lassú előrelépés

„Ahhoz, hogy egyáltalán arról beszélhessünk, lesz itt még egyszer nemzetközi személyforgalom Fülek és Salgótarján között, egyrészt valamilyen normális állapotban meg kell őrizni a sínpart. Másfelől életben kell tartani a nagy állomást, mert azt használnák ezek a szerelvények” – ismertette lapunknak Agócs a város fő elveit.

Ami a gyakorlatot illeti, az állam tavaly kiírt egy tendert az Ipolygalsa–Fülek vasútszakasz felújítására, ami idén minden bizonnyal el is kezdődhet. Ennek hatására a vonatok fő megállóhelye ismét a füleki pályaudvar lehet majd. Másrészről megkezdtek a talpfák részleges cseréjét Fülek és az államhatár közötti szakaszon. Jozef Ráz közlekedésügyi miniszter pedig pár hete bejelentette, hogy újra elkezdnek tárgyalni a Zólyom és Fülek közti vasútvonal villamosításáról.

Agócs emlékeztetett: ezt már 2004-ben is tervezte az állam. Kérdés azonban, hogy Fülek területén meddig valósul meg az elektrifikáció, ha valóban belekezdnek. A 2024-es tavaszi galántai kihelyezett kormányülésen elhangzott, Losoncon és Füleken keresztül „történeti” vasúti összeköttetésről van szó Magyarországgal. Agócs szerint a kormány valószínűleg rájött, tarthatatlan az az állapot, hogy gyakorlatilag Párkánytól Kassáig sehol sincs nemzetközi személyvonat-forgalom.

Magyarországon is lépnének

A határ másik oldalán, Salgótarjánban is aktuálissá vált a téma. A hosszan elnyúló magyarországi város tömegközlekedésébe a tervek szerint ugyanis szeretnék integrálni a vasúti közlekedést. Emiatt ott is várhatóak különféle fejlesztések.

„Ez nem azt jelenti, hogy holnap elindulhatnak a vonatok, de azt igen, hogy egyidejűleg több olyan lépés is történik Magyarországon és Szlovákiában, amelyek majd idővel megteremthetik a feltételt annak, hogy újrainduljon a nemzetközi személyforgalom is” – magyarázta Agócs Attila. Szerinte kétségtelen, hogy egy ideig eltartana, míg az emberek újra „részoknának” erre a vasútvonalra, hiszen mintegy másfél évtizeden át épp azt szokták meg, hogy itt nem szállhatnak többé vonatra. Ezért

„A sors nem volt kegyes a nyugat-kelet irányú összeköttetéshez sem.”

„a két országnak előre tudomásul kell vennie és deklarálnia, hogy ki fogja lenyelni a kezdeti, vélhetően nem csekély mínuszokat a finanszírozásban”. A szűkebb térségen túl tudható, hogy más szárnyvonalak újraindítása mellett is lobbiznak az önkormányzatok és a civil szervezetek. Ilyen például az Ipolyság–Drégelypalánk, a Losonc–Balassagyarmat vasúti összeköttetések revitalizálása.

Magyarországi közlekedési szakértők részéről pedig azt is fel szokott merülni, hogy a Salgótarján és Miskolc közti vasúti kapcsolatot Szlovákián, vagyis Nógrádon és Gömörön keresztül lehetne létrehozni.

Kiosztották a félévi bizonyítványokat a tanulóknak

A félévi szünet azonban idén is elmarad. Az oktatási tárca vezetője, Tomáš Drucker azonban jó hírekkel szolgált a jövőt illetően.

SZLOVÁKIA. 519 ezer alapiskolás és 222 ezer középiskolás diák kapta meg a 2024/2025-ös tanévre vonatkozó félévi bizonyítványát. 62 656 alapiskolás elsős számára ez volt az első féléves értékelés – tájékoztatta a TASR hírügynökséget az oktatási minisztérium. „A félévi értékelések kimutatásai nem nyilvánosak. A nagykorú tanuló, a törvényes képviselő, illetve az intézmény képviselőinek írásbeli kérése alapján azonban az iskola kiadhatja a tanulóknak a félévi bizonyítványokat” – közölte a tárca. A diákokat az egyes tantárgyakból a félév során folyamatosan értékeli, a félévi bizo-

62 656 alapiskolás elsős számára ez lesz az első féléves értékelés
(A kormányhivatal felvétele)

nyítvány a tanulók tantárgyakra vonatkozó összesített osztályzatát mutatja. A bizonyítvány kézhezvételét követően

a diákok félévi szünet nélkül folytatják az iskolát, mivel az oktatási miniszter korábbi vezetője, Branislav Gröhling

(SaS) a félévi szünet eltörlése mellett döntött. A szaktárca jelenlegi vezetője, Tomáš Drucker (Hlas) azonban jelezte, ha rajta múlik, akkor a korábbról ismert rövid pihenő hamarosan visszatér. „Úgy gondolom, hogy egy kicsit a gyerekek kedvében fogok járni, de szakmailag is helyesnek tartom, hogy az első és a második félév között újra bevezetjük a szünetet” – magyarázta Tomáš Drucker, aki szerint a változás már a következő tanévben érvénybe léphet. A tavaszi szünet február végére és március elejére esik. Kassa és Eperjes megyében a diákok február 17. és 21. között, Pozsony, Nagyszombat és Nyitra megyében a tanulók február 24. és 28. között, a Besztercebánya, Zsolna és Trencsén megyében a tanuló fiatalok pedig március 3. és 7. között számíthatnak pihenőnapokra.

(uszo)

ADÁSVÉTEL

■ **AKCIÓ!** Kemény tűzifa.
Tel.: 0915 985 922. DPR240885

VEGYES

■ Lapostető-szigetelés.
Tel.: 0911 288 868. DPR240874

■ Tetőmunkák, tetőpléhek, tetőcserepek akciós áron – megegyezés szerint.
Tel.: 0948 848 820. DPR240876

■ Padlások, garázsok kitararítását vállaljuk, régiségeket, játékokat, járműveket keresünk megvételre. Ingyenes árajánlatért hívjon bizalommal.
Tel.: 0908 779 421. DPR250043

Az egyes hirdetések nyelvtani és tartalmi helyességéért nem vállalunk felelősséget!

ADJA FEL NÁLUNK APRÓHIRDETÉSÉT!

Megteheti telefonon: Kis Szilvia **0918 865 748**
vagy e-mailben: **silvia.kis@ujso.com**

